

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ŚRODOWISKA

KSI-4100-001-00/2014

Nr ewid. 121/2014/P/14/001/KSI

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2013 r. planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Warszawa maj 2014 r.

Misją *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizją *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania w 2013 r. planu finansowego
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej**

Dyrektor Departamentu Środowiska

Anna Krzywicka

Akceptuję:

Wojciech Kutyla

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, dnia 14. maja 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Ocena kontrolowanej działalności	4
1. Ocena ogólna.....	4
2. Sprawozdawczość.....	5
3. Uwagi i wnioski.....	6
II. Wyniki kontroli	7
III. Informacje dodatkowe.....	21
Załączniki.....	22

I. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ wykonanie w 2013 r. planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zwanego dalej „NFOŚiGW”, „Narodowym Funduszem” lub „NF”. Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*².

Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności fakt, że w NFOŚiGW rzetelnie zaplanowano i zrealizowano przychody w wysokości 1.228.694,2 tys. zł (93,6% planu po zmianach), które ewidencjonowano oraz lokowano zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto, podejmowano działania w celu odzyskania należności. Kontrola nie wykazała kosztów nielegalnych.

W 2013 r. NFOŚiGW dofinansował przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej ze środków własnych oraz funduszy europejskich (obsługiwanych przez Narodowy Fundusz) w łącznej wysokości 5.571.098,1 tys. zł, z tego:

- ze środków Narodowego Funduszu dofinansowano przedsięwzięcia łącznie na kwotę 2.793.269,3 tys. zł, tj. 50,1% finansowania ogółem, tj. o 25,2% więcej niż w 2012 r.;
- ze środków funduszy europejskich, wypłacono łącznie kwotę 2.777.828,8 tys. zł, tj. 49,9% finansowania ogółem, tj. o 10,5% więcej niż w 2012 r.

Nastąpiła zmiana proporcji pomiędzy finansowaniem pożyczkowym a dotacyjnym na korzyść finansowania pożyczkowego. W 2013 r. wskaźnik ten wyniósł 37,6% wobec 24,2% w 2012 r. Wielkość osiągniętego wskaźnika była zbliżona do zakładanego w *Strategii działania NFOŚiGW na lata 2013–2016 z perspektywą do roku 2020* (38%).

Narodowy Fundusz prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z posiadanych środków i uzyskiwanych wpływów wydatki na finansowanie zadań określonych w ustawie oraz kosztów działalności (art. 400q ust. 1 ustawy POŚ). Nadzór nad działalnością Narodowego Funduszu sprawuje minister właściwy do spraw środowiska (art. 400r ust. 1 ustawy POŚ). Organami Narodowego Funduszu są Rada Nadzorcza Narodowego Funduszu i Zarząd Narodowego Funduszu (art. 400c ust. 1 ustawy POŚ). Przepis art. 400h ust. 1 i 2 ustawy POŚ określa zadania Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu, natomiast zadania Zarządu Narodowego Funduszu zostały określone w art. 400k ust. 1 i 2 ustawy POŚ. Zarząd NFOŚiGW przedkładał Ministrowi Środowiska informacje zbiorcze, wymagane ustawą POŚ, a także na bieżąco informacje dotyczące realizacji zadań finansowanych ze środków zagranicznych i z innych źródeł.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały m.in. na:

- oddelegowaniu pracownika NFOŚiGW do świadczenia pracy na rzecz Ministerstwa Środowiska przy rozliczaniu *Konferencji COP 19*³, co było działaniem niegospodarnym i niecelowym; (str. 12)
- ewidencjonowaniu dowodów księgowych w księgach rachunkowych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o *rachunkowości*⁴ (uor); (str. 7)
- nierzetelnym przeprowadzeniu kontroli formalno-rachunkowej dokumentów finansowo-księgowych, co świadczy o niewystarczająco funkcjonujących mechanizmach kontroli zarządczej przy zatwierdzaniu dowodów; (str. 7)
- wypłacie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy członkom byłego Zarządu NFOŚiGW, przed upływem terminu rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron, co było działaniem niegospodarnym i niecelowym; (str. 12)
- wzroście liczby umów w dziedzinie ochrony atmosfery, nierozliczonych w zakresie uzyskanych efektów rzeczowych z 27 w 2012 r. do 67 umów w 2013 r. i ekologicznych odpowiednio z 10 do 17 umów. (str. 14)

¹ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz.U. z 2012 r., poz. 82 z późn. zm.

³ 19. sesja Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu wraz z 9. sesją Spotkania Stron Protokołu z Kioto oraz 34. sesja organów pomocniczych (Konferencja COP 19).

⁴ Dz.U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.

W toku kontroli stwierdzono również, że:

- stan środków pieniężnych i papierów wartościowych Skarbu Państwa na koniec 2013 r., wynoszący 4.385.671,3 tys. zł, był niższy o 14,2% od stanu na koniec 2012 r. (5.109.391,5 tys. zł). Wyższy niż planowano stan ww. środków wynikał głównie z wysokiego stanu środków na zobowiązaniach wieloletnich⁵, zgromadzonych w kwocie 3.517.321,9 tys. zł, tj. 80,2% stanu „wolnych środków”, w tym 2.031.696,5 tys. zł (46,3%) na zobowiązaniu wieloletnim *OZE⁶ i efektywność energetyczna*, na które wpływają opłaty zastępcze i kary, wynikające z przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – *Prawo energetyczne*⁷; (str. 12)
- ze środków funduszu podstawowego wydatkowano w 2013 r. w formie dotacji kwotę 966.565,0 tys. zł, tj. ponad czterokrotnie wyższą od uzyskanych przychodów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska; był to kolejny rok, w którym wypłaty z funduszu podstawowego były wyższe od wpływów; kontynuacja takiego postępowania, zdaniem NIK, może doprowadzić do zachwiania płynności finansowej tego funduszu; (str. 13)
- niezakontraktowane środki w I osi priorytetowej PO IiŚ⁸, dotyczącej gospodarki wodno-ściekowej, wynosiły około 1,4 mld zł; (str. 19)
- wstrzymana certyfikacja z tytułu braku potwierdzenia zgodności projektów realizowanych w ramach działania 3.1 PO IiŚ z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej⁹; wyniosła, według stanu na 31 grudnia 2013 r., 445.075,5 tys. zł dofinansowania UE, w tym w 2013 r. – 227.255,1 tys. zł; (str. 19)
- zakres danych ujmowanych corocznie w tabeli planu finansowego NFOŚiGW (stanowiącej załącznik do ustawy budżetowej) był zmieniany, co powodowało brak porównywalności danych w okresie wieloletnim; (str. 8)
- NFOŚiGW stosował kody klasyfikacji zadaniowej odmienne niż stosowane dla tych samych działań przez regionalne zarządy gospodarki wodnej, co zdaniem NIK wymaga ujednoczenia; (str. 16-17)
- brak było środków na pełne finansowanie działalności KOBIZE¹⁰, co stwarza zagrożenie dla realizacji jego zadań; (str. 15)
- w odniesieniu do KAPE S.A. w analizie SWOT *Strategii Kapitałowej* NFOŚiGW podał, że „(...) swoje dalsze pozostanie w spółce uzależnia od wyników badania transparentności, a szczególnie zakresu obszarów, które mogą potencjalnie stanowić naruszenie standardów w tym zakresie (...)”, co zdaniem NIK wymaga przeprowadzenia ponownej analizy zasadności zaangażowania finansowego w tej spółce; (str. 15-16)
- NFOŚiGW w 2014 r. dokonał zwrotu nadpłat za brak sieci zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji pięciu podmiotom w łącznej wysokości 22.902,0 tys. zł (bez odsetek). W ostatecznych decyzjach GIOŚ, na podstawie których dokonano zwrotu nadpłat w 2014 r., został przywołany wyłącznie art. 77 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa¹¹. Zdaniem NIK, pilnego rozstrzygnięcia wymaga kwestia źródła finansowania odsetek należnych podmiotom, którym zwrócono nadpłaty. (str. 20)

2. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone za IV kwartał 2013 r. sprawozdania Rb-N¹² i Rb-Z¹³ w zakresie operacji finansowych oraz roczne sprawozdanie Rb-BZ2 z wykonania w 2013 r. planu finansowego w układzie zadaniowym, w tym zgodność wykazanych w nich kwot z ewidencją księgową.

⁵ Zobowiązania wieloletnie (dawniej zwane subfunduszami) – kategorie przychodów NFOŚiGW pochodzących ze źródeł wskazanych w art. 401 ust. 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska*, zwanej dalej „ustawą POŚ” (Dz.U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.).

⁶ Odnawialne Źródła Energii.

⁷ Dz.U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.

⁸ Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

⁹ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000 r., s. 1 z późn. zm.).

¹⁰ Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami, utworzony ustawą z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz.U. z 2013 r., poz. 1107).

¹¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm. Zgodnie z art. 77 § 1 nadpłata podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji o zmianie, uchyleniu lub stwierdzeniu nieważności decyzji.

¹² Rb-N – kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych.

¹³ Rb-Z – kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

3. Uwagi i wnioski

NFOŚiGW stanowi jeden z podstawowych podmiotów wspierających, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, realizację przedsięwzięć służących ochronie środowiska i gospodarki wodnej, przy wykorzystaniu również środków z funduszy europejskich.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, oprócz wniosków sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Prezesa Zarządu NFOŚiGW, NIK wnosi do:

Ministra Środowiska o:

- ujednoczenie kodów klasyfikacji zadaniowej obowiązujących Narodowy Fundusz oraz pozostałe jednostki podległe lub nadzorowane przez Ministra Środowiska;
- ustalenie zasad i źródeł finansowania działalności KOBIZE;
- podjęcie działań w celu rozstrzygnięcia problemu zapłaty odsetek od zwróconych nadpłat z tytułu opłat za brak sieci zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji;

Ministra Środowiska i Ministra Finansów ponownie o:

- rozważenie możliwości ujednoczenia zakresu danych ujmowanych corocznie w tabeli planu finansowego NFOŚiGW, stanowiącej załącznik do ustawy budżetowej;

Ministra Środowiska i Ministra Infrastruktury i Rozwoju o:

- prowadzenie monitoringu wykorzystania alokacji PO liŚ w szczególności w I osi priorytetowej dotyczącej gospodarki wodno-ściekowej, gdzie niezakontraktowane środki wynoszą około 1,4 mld zł;
- podjęcie działań celem potwierdzenia zgodności projektów realizowanych w ramach działania 3.1 PO liŚ z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej;

Prezesa Zarządu NFOŚiGW o:

- ponowną analizę zasadności zaangażowania kapitałowego w spółce KAPE S.A. w związku z potencjalnym konfliktem interesów wykazany m.in. w analizie SWOT ujętej w *Strategii Kapitałowej*;
- analizę płynności finansowej funduszu podstawowego, w związku z wypłatami dotacji przekraczającymi w kolejnym roku uzyskane przychody;
- podjęcie skutecznych działań zmierzających do wyegzekwowania zaległości z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych.

II. Wyniki kontroli

1. Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia rzetelność i wiarygodność ksiąg rachunkowych, w tym poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz zgodność systemu rachunkowości z zasadami rachunkowości, natomiast pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości – skuteczność funkcjonowania mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

Szczegółowym badaniem¹⁴ objęto łącznie 180 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych na kontach rozrachunków krajowych, jak również dotacji i pożyczek udzielonych przez NFOŚiGW w 2013 r. Łączna wartość operacji udokumentowanych zbadanymi dowodami księgowymi wyniosła 1.336.005,9 tys. zł, z tego: 123 dowody na łączną kwotę 1.325.699,8 tys. zł – wylosowane metodą monetarną MUS¹⁵ oraz 57 dowodów na łączną kwotę 10.306,1 tys. zł – wybrane metodami niestatystycznymi¹⁶.

Wyniki badania poprawności formalnej (zgodności dowodów i zapisów księgowych) wykazały, że w 21 spośród 180 zbadanych dowodów księgowych, tj. w 11,7%, na łączną kwotę 18.945,0 tys. zł, stwierdzono nieprawidłowości (więcej niż jedna nieprawidłowość w dowodach), polegające na:

- wprowadzeniu do ksiąg rachunkowych dokumentów księgowych z błędem w dacie dowodu, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 2 uor. Nieprawidłowość stwierdzono w dziewięciu dowodach, dotyczących wypłat transz dotacji (5,0% badanych dowodów), na łączną kwotę 367,5 tys. zł;
- przyjęciu dowodu zawierającego błąd w dacie operacji, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 4 uor. Nieprawidłowość dotyczyła jednej faktury obcej (0,6% badanych dowodów) na kwotę 44,0 tys. zł. W czasie kontroli wystąpiono do dostawcy o przekazanie faktury korygującej, którą otrzymano w lutym 2014 r.;
- nierzetelnym przeprowadzeniu kontroli formalno-rachunkowej dokumentów finansowo-księgowych wszystkich 21 dowodów, co było niezgodne z obowiązującą procedurą *Sporządzenie, obieg i kontrola dokumentów finansowo-księgowych w Biurze Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej* rozdział III *Kontrola dokumentów finansowo-księgowych*, dotyczących (poza ww. dowodami zawierającymi nieprawidłowości) rozliczenia umów pożyczek i dotacji (11 dowodów, na kwotę 18.533,5 tys. zł).

Stwierdzone nieprawidłowości świadczą o niewystarczająco funkcjonujących mechanizmach kontroli zarządczej w zakresie zatwierdzania dowodów księgowych oraz ich ewidencjonowania w księgach rachunkowych.

W świetle powyższych ustaleń, wynikających z badania dowodów księgowych, należy stwierdzić, iż nie został zrealizowany wniosek NIK z kontroli *Wykonania planu finansowego NFOŚiGW w 2012 r.*, dotyczący zapewnienia poprawności formalnej zapisów w *Dzienniku dokumentów*, jak również kontroli bieżącej dowodów księgowych.

Natomiast zrealizowano wniosek, sformułowany po ww. kontroli NIK, dotyczący wprowadzenia do *Zasad (polityki) rachunkowości* sposobu ujmowania daty operacji gospodarczej w systemie finansowo-księgowym.

Inwentaryzacja składników majątkowych za 2013 r. została przeprowadzona i rozliczona zgodnie z uor oraz wewnętrznymi uregulowaniami.

2. Planowanie przychodów i kosztów

Projekt planu finansowego NFOŚiGW na 2013 r. został sporządzony zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie *szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2013*¹⁷. Plan finansowy, według ustawy budżetowej na rok 2013 z dnia 25 stycznia 2013 r.¹⁸ (ujęty w załączniku nr 14, zwany dalej „planem”), określał: przychody ogółem 1.670.436,0 tys. zł, w tym dotacje z budżetu państwa 175.686,0 tys. zł; koszty ogółem 2.764.670,0 tys. zł; wynik netto (strata) –1.094.234,0 tys. zł.

¹⁴ Badanie przeprowadzono przy użyciu narzędzia informatycznego – programu informatycznego Pomocnik kontrolera – 5.4.

¹⁵ MUS (ang. Monetary Unit Sampling) – dobór próby metodą monetarną. Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

¹⁶ W wyniku przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych oraz przy badaniu celowym faktur wystawionych przez kancelarie prawne.

¹⁷ Dz.U. z 2012 r., poz. 628.

¹⁸ Dz.U. z 2013 r., poz. 169 z późn. zm.

W dniu 7 maja 2013 r. Rada Nadzorcza NFOŚiGW podjęła uchwałę w sprawie projektu zmian w planie, które zostały zaakceptowane przez Ministra Środowiska, po uzyskaniu pozytywnej opinii Sejmowej Komisji Finansów Publicznych. Zmiana planu finansowego była spowodowana m.in.: koniecznością zwiększenia środków na realizację zadań bieżących dla państwowych jednostek budżetowych (pjb), z przeznaczeniem m.in. na: sfinansowanie kosztów organizacji *Konferencji COP 19* i sfinansowanie składek¹⁹ (głównie na rzecz Europejskiej Agencji Kosmicznej) oraz ograniczeniem bezwrotnego wsparcia ochrony środowiska i gospodarki wodnej z powodu m.in.: zmniejszenia środków w ramach dziedziny *Ochrona klimatu i atmosfery* w wyniku przesunięć terminów realizacji projektów dotyczących efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii; aktualizacji zapotrzebowania i zmniejszenia środków w ramach dziedziny *Gospodarka wodna*; zmniejszenia kwoty przeznaczonej na wypłaty korekty systemowej²⁰ dla przedsięwzięć ISPA/FS 2000–2006 na skutek wydłużenia terminu uzyskiwania płatności końcowych.

Po wprowadzeniu zmian, planowane przychody ogółem wyniosły 1.312.766,0 tys. zł, w tym dotacje z budżetu państwa 99.516,0 tys. zł; koszty ogółem 2.312.683,0 tys. zł; wynik finansowy netto (strata) – 999.917,0 tys. zł.

NIK po kontroli wykonania planu finansowego NFOŚiGW w 2012 r. – w *Informacji o wynikach kontroli wykonania planu finansowego NFOŚiGW w 2012 r.* – wносиła do Ministra Środowiska i Ministra Finansów o rozważenie możliwości ujednoczenia zakresu danych, ujmowanych corocznie w tabeli planu finansowego NFOŚiGW. W ocenie NIK, umożliwiłoby to standaryzację procesu planowania finansowego w NFOŚiGW i zapewnienie porównywalności danych w analizie sytuacji finansowej, weryfikację sposobu wydatkowania środków w wieloletniej perspektywie, a także ograniczenie barier wydatkowania środków na ochronę środowiska i gospodarkę wodną, wynikających z dużej szczegółowości form finansowania podlegających limitowaniu w planie finansowym.

Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej i Rolnictwa Ministerstwa Finansów, w związku z prośbą NIK o udzielenie informacji w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*²¹, poinformował, iż zasygnalizowany przez NIK problem nieporównywalności danych, ujmowanych w planach finansowych NFOŚiGW w kolejnych latach, miał związek z zastosowaną inną projekcją struktury planu finansowego na 2012 r. w stosunku do 2011 r.

Z uwagi na fakt, że układ formularza tabeli planu finansowego na 2014 r. został zmieniony w stosunku do układu formularza z 2013 r. jak i 2012 r., dane zawarte w tabelach są nieporównywalne.

W planie działalności NFOŚiGW, uchwalonym przez Radę Nadzorczą w dniu 29 stycznia 2013 r.²², przyjęto, że ze środków własnych Narodowego Funduszu oraz obsługiwanych środków zagranicznych, m.in. Funduszu Spójności i środków w ramach PO liŚ, finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej wyniesie 7.418.676,0 tys. zł, w tym m.in. 1.348.472,0 tys. zł w formie pożyczek.

W planie działalności, zmienionym uchwałą Rady Nadzorczej NFOŚiGW we wrześniu 2013 r., zmniejszono finansowanie ogółem o 1.673.146,0 tys. zł, tj. o 22,6%, do kwoty 5.745.530,0 tys. zł, w tym m.in. finansowanie pożyczkowe do kwoty 1.150.784,0 tys. zł (o 14,7%).

3. Środki krajowe

3.1. Stan funduszu na początek 2013 r.

Stan majątku NFOŚiGW (aktywów) na początek 2013 r. wynosił 11.274.192,7 tys. zł. Stan funduszu na początku 2013 r. wynosił 11.214.781,5 tys. zł, w tym: stan środków pieniężnych i papierów wartościowych Skarbu Państwa – 5.109.391,5 tys. zł. Stan funduszu na początek 2013 r. był wyższy o 517.184,5 tys. zł (4,8%) niż w 2012 r. Należności ogółem wynosiły 5.237.525,1 tys. zł i stanowiły 46,5% stanu aktywów na początek 2013 r., w tym z tytułu pożyczek i kredytów stanowiły 94,0% wszystkich należności. Zobowiązania w kwocie 59.411,2 tys. zł, stanowiły 0,5% stanu pasywów na początek 2013 r.

¹⁹ O których mowa w art. 33 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o *zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej* (Dz.U. z 2012 r., poz. 1456 z późn. zm.).

²⁰ „Korekta systemowa” – to 2% środków z Funduszu Spójności, należnych danemu beneficjentowi (po rozliczeniu przez Komisję Europejską). Jest ona refundowana z rezerwy celowej budżetu państwa. Refundacja dotyczy jedynie tej części korekty, która wynika z uchybień instytucji państwowych, tj. braku zgodności prawa polskiego (ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – *Prawo zamówień publicznych* – Dz.U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.) z prawem unijnym.

²¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 z późn. zm.

²² Zgodnie z art. 400h ust. 2 pkt 4 ustawy POŚ.

3.2. Realizacja przychodów

Przychody NFOŚiGW w 2013 r. zrealizowano w wysokości 1.228.694,2 tys. zł, tj. w 73,6% planu według ustawy budżetowej oraz 93,6% planu po zmianach. Uzyskane przychody w porównaniu do 2012 r. były niższe o 1.022.357,0 tys. zł, tj. o 45,4%.

Na zrealizowaną kwotę przychodów składały się: przychody z prowadzonej działalności zrealizowane w wysokości 880.192,5 tys. zł, tj. 101,5% planu po zmianach (niższe od wykonania w 2012 r. o 932.354,7 tys. zł, tj. o 51,4%), które stanowiły 71,6% przychodów ogółem; dotacje z budżetu państwa²³ zrealizowane w wysokości 42.711,2 tys. zł, tj. 42,9% planu po zmianach (wyższe od wykonania w 2012 r. o 22.932,5 tys. zł, tj. o 115,9%), które stanowiły 3,5% przychodów ogółem, jak również pozostałe przychody zrealizowane w wysokości 305.790,5 tys. zł, tj. 88,3% planu po zmianach (niższe od wykonania w 2012 r. o 112.934,8 tys. zł, tj. o 27,0%), stanowiące 24,9% przychodów ogółem.

Przyczynami wykonania przychodów w kwocie niższej od planowanej było uzyskanie:

- a) niższej kwoty dotacji z budżetu państwa z powodu opóźnień w przekazywaniu przez Komisję Europejską płatności końcowych, stanowiących podstawę wyliczenia należnej korekty systemowej dla beneficjentów środków;
- b) niższych przychodów z tytułu:
 - opłat i kar za korzystanie ze środowiska, wnoszonych na podstawie ustawy POŚ; na skutek zmiany przepisów dotyczących wnoszenia opłat²⁴ na rachunek NFOŚiGW w 2013 r. wpłynęły środki tylko za II półrocze 2012 r.;
 - opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, wnoszonych na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – *Prawo geologiczne i górnicze*²⁵ (ustawa PGG) z uwagi m.in. na 30% spadek wydobywania kopalin skalnych i wzrost liczby przedsiębiorców branży wydobywczej postawionych w stan upadłości, którzy nie uiścili wymaganych opłat;
 - opłat zastępczych i kar wynikających z przepisów ustawy – *Prawo energetyczne*, uzyskanych w wyniku wyższej niż planowano produkcji energii elektrycznej wykorzystującej odnawialne źródła energii, co powodowało niższe przychody z tych opłat;
 - opłat i kar wynikających z przepisów ustawy z dnia 21 kwietnia 2011 r. o *systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych*²⁶, związanych z niewydaniem uprawnień do emisji z powodu braku rozporządzeń Ministra Środowiska dotyczących wykazów instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji wraz z liczbami przyznanych im uprawnień do emisji.

Ponadto w wyniku wprowadzenia, na wniosek NIK, do umów z beneficjentami zapisów zapewniających przekazywanie do NFOŚiGW pożytków z tytułu odsetek od środków wypłacanych w formie zaliczek – w 2013 r. uzyskano przychody w łącznej kwocie 2.972,0 tys. zł.

W 2013 r. NFOŚiGW dysponował na działalność statutową środkami pieniężnymi w łącznej wysokości 7.283.284,8 tys. zł, uwzględniającej źródła wpływów (2.173.893,3 tys. zł) jak również stan środków pieniężnych i papierów wartościowych na początek roku (5.109.391,5 tys. zł).

3.2.1. Należności

Należności ogółem, według stanu na 31 grudnia 2013 r., wyniosły 5.347.127,4 tys. zł i w porównaniu do 2012 r. były wyższe o 2,1% (o 109.602,3 tys. zł). Stan należności długoterminowych wyniósł 4.476.721,8 tys. zł i w porównaniu do 2012 r. był wyższy o 9,9%. Należności krótkoterminowe wyniosły 870.405,6 tys. zł i w porównaniu do 2012 r. były niższe o 25,3%.

W kwocie należności ogółem dominującą pozycję stanowiły należności z tytułu pożyczek w kwocie 5.294.419,4 tys. zł (tj. 99,0% należności ogółem). Stan należności z tytułu pożyczek był wyższy

²³ Na współfinansowanie zadań realizowane przez NFOŚiGW ze środków UE.

²⁴ W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2013 r. ustawy z dnia 16 listopada 2012 r. o *redukcji niektórych obciążeń administracyjnych w gospodarce* (Dz.U. z 2012 r., poz. 1342).

²⁵ Dz.U. Nr 163, poz. 981 z późn. zm.

²⁶ Dz.U. Nr 122, poz. 695 z późn. zm.

o 108.667,0 tys. zł, tj. o 2,1%, od stanu na koniec 2012 r., w związku z dokonaniem wyższych, niż w 2012 r., wypłat w formie pożyczek.

Zaległości podmiotów z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, ponoszonych na podstawie ustawy PGG, wyniosły 44.732,6 tys. zł (o 20,6% więcej niż w 2012 r.). W celu wyegzekwowania należności, w 2013 r. wysłano 672 upomnienia do 322 dłużników na łączną kwotę należności głównej 14.516,6 tys. zł, z czego uregulowano 2.335,2 tys. zł. Ponadto, wysłano 379 tytułów wykonawczych do 150 dłużników na łączną kwotę należności głównej 10.086,1 tys. zł, z czego uregulowano 1.592,8 tys. zł.

Według stanu na 31 grudnia 2013 r., nie było przedawnień z tytułu ww. opłat, których termin płatności upłynął w 2008 r. Ponadto, w 2013 r. nie dokonano żadnych odpisów z tytułu zaległości przedawnionych.

W 2013 r. udzielono ulg w spłacie opłat na łączną kwotę 3.294,7 tys. zł, z tego na wniosek dłużników 2.865,5 tys. zł oraz z urzędu 429,2 tys. zł. NIK nie wnosi uwag do udzielonych ulg w spłatach powyższych opłat.

Według stanu na 31 grudnia 2013 r. liczba umów trudnych²⁷ wyniosła 24 i w stosunku do 2012 r. nie uległa zmianie. Należności z tytułu tych umów wyniosły 66.505,2 tys. zł. W 2013 r. odzyskano kwotę 1.973,5 tys. zł, z tego: w efekcie działań przedsądowych i egzekucyjnych – 328,0 tys. zł, wpłat na podstawie zawartych umów – 1.645,5 tys. zł. Wskaźnik umów trudnych na koniec 2013 r. wyniósł 1,25%.

3.3. Realizacja kosztów

Koszty ogółem wykonano w kwocie 1.842.934,0 tys. zł, niższej o 33,3% od planowanej w ustawie budżetowej oraz niższej o 20,3% od ujętej w planie po zmianach. W porównaniu do 2012 r. koszty w 2013 r. były wyższe o 109.067,3 tys. zł, tj. o 6,3%. Niższa od planowanej realizacja kosztów była spowodowana m.in.: opóźnieniami w realizacji projektu *Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty* (niższe wykonanie o 11.956,0 tys. zł), nieuzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i pozwoleń na budowę w projektach dotyczących gospodarki wodnej (o 98.732,0 tys. zł); opóźnieniami w realizacji projektów w ramach *Systemu Zielonych Inwestycji*²⁸ (119.581,0 tys. tys. zł), zwrotem niewykorzystanych zaliczek (21.556,0 tys. zł) przez państwowe jednostki budżetowe; niewykorzystaną korektą systemową (50.554,0 tys. zł).

Dominującą pozycję w kosztach ogółem stanowiły koszty realizacji zadań w kwocie 1.744.445,5 tys. zł (94,7%), w tym środki przekazane innym podmiotom w wysokości 1.743.887,0 tys. zł. Pozostałe 98.488,5 tys. zł (5,3%) stanowiły koszty funkcjonowania, poniesione m.in. na utrzymanie organów i Biura NFOŚiGW.

3.3.1. Koszty realizacji zadań

Koszty realizacji zadań wyniosły 1.744.445,5 tys. zł i były wyższe o 99.180,0 tys. zł, tj. o 6,0%, od wykonania w 2012 r. (1.645.265,1 tys. zł), ale niższe od ujętych w planie po zmianach o 375.767,5 tys. zł, tj. o 17,7%. Środki przekazane innym podmiotom stanowiły kwotę 1.743.887,0 tys. zł i były wyższe o 100.956,2 tys. zł, tj. o 6,1%, od wykonania w 2012 r. (1.642.930,8 tys. zł), ale niższe od ujętych w planie po zmianach o 373.256,0 tys. zł, tj. o 17,6%. Powyższe zostało przedstawione szczegółowo w załączniku nr 1 do *Informacji*.

Dotacyjne finansowanie przedsięwzięć zrealizowano w kwocie ogółem 1.743.887,0 tys. zł, wyższej o 100.956,2 tys. zł, tj. o 6,1%, od wykonania w 2012 r. (co zaprezentowano szczegółowo w załączniku nr 3 do *Informacji*), z tego:

²⁷ Umowy trudne – zaliczają się do nich, zgodnie z brzmieniem *Instrukcji postępowania z umowami trudnymi w NFOŚiGW*:

- a) umowa pożyczki, w której zaległość w spłacie kapitału przekracza okres 90 dni od terminu określonego w harmonogramie spłat,
- b) umowa pożyczki, w której zaległość w spłacie odsetek umownych przekracza okres 120 dni od terminu określonego w harmonogramie spłat,
- c) umowa pożyczki, dotacji i umowa umorzeniowa, która została wypowiedziana na podstawie uchwały Zarządu NFOŚiGW,
- d) wierzytelności objęte postępowaniem upadłościowym, układowym lub likwidacyjnym;
- e) umowa pożyczki, dotacji i umowa umorzeniowa, w przypadku której – w momencie zamykania rzeczowo-ekologiczno-finansowego w NFOŚiGW – powzięto wiedzę o zdarzeniu powodującym powstanie należności wobec NFOŚiGW,
- f) umowa pożyczki, dotacji i umowa umorzeniowa, która została rozliczona i zamknięta rzeczowo, ekologicznie i finansowo (w tym zwolniono zabezpieczenia) – w przypadku, gdy na skutek kontroli przeprowadzonej u beneficjenta przez uprawnione jednostki (np. urząd skarbowy, regionalna izba obrachunkowa, Najwyższa Izba Kontroli, itp.) NFOŚiGW poweźmie informację o nienależnym wykonaniu jej postanowień przez beneficjenta, powodującym powstanie należności wobec NFOŚiGW,
- g) umowa lokaty bankowej, w której termin zwrotu środków finansowych NFOŚiGW został przekroczony lub upłynął.

²⁸ System Zielonych Inwestycji – (ang. Green Investment Scheme – GIS) – system wsparcia finansowego inwestycji z zakresu ochrony klimatu i redukcji emisji CO₂ za pomocą środków uzyskanych przez Polskę w międzynarodowych transakcjach sprzedaży nadwyżek jednostek AAU.

- na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych 994.741,3 tys. zł, o 273.948,7 tys. zł mniej, tj. o 21,6%, niż w planie po zmianach, a także mniej o 22.057,4 tys. zł, tj. o 2,2%, w stosunku do wykonania w 2012 r.;
- na realizację zadań bieżących przekazano ogółem – 723.885,5 tys. zł, mniej o 97.858,5 tys. zł, tj. o 11,9%, niż w planie po zmianach, ale więcej o 120.287,4 tys. zł, tj. o 19,9%, w stosunku do 2012 r.;
- dopłaty do oprocentowania odsetek od kredytów wyniosły 25.260,2 tys. zł i były wyższe o 2.726,2 tys. zł, tj. o 12,1%, od wykonania 2012 r.

Największy wzrost finansowania bezzwrotnego (dotacyjnego) w 2013 r. nastąpił w dziedzinach:

- ekspertyz i prac naukowo-badawczych w kwocie 163.486,9 tys. zł, o 129.704,8 tys. zł więcej niż wydatkowano w 2012 r., tj. o 383,9%, w tym: 94.093,7 tys. zł stanowiły wydatki poniesione na organizację *Konferencji COP 19* na podstawie umowy zawartej z Ministrem Środowiska (84.465,6 tys. zł) oraz z Ministrem Spraw Wewnętrznych (9.628,1 tys. zł);
- efektywnego wykorzystania energii w przedsiębiorstwach w kwocie 5.838,9 tys. zł, o 4.021,3 tys. zł więcej niż wydatkowano w 2012 r., tj. o 221,2%, ale jedynie 73,0% planu po zmianach. Niskie wykonanie planu wynikało m.in. z opóźnień w rozliczeniach przedsięwzięć, spowodowanych zastrzeżeniami NFOŚiGW do weryfikowanych audytów energetycznych;
- gospodarka wodna w kwocie 336.633,7 tys. zł, o 116.460,6 tys. zł więcej niż wydatkowano w 2012 r., tj. o 52,9%;
- ochrona powierzchni ziemi w kwocie 165.444,4 tys. zł, o 21.791,7 tys. zł więcej niż wydatkowano w 2012 r., tj. o 15,2%.

Natomiast największy spadek finansowania bezzwrotnego (dotacyjnego) nastąpił w dziedzinach:

- ochrona wód – 33.564,5 tys. zł, tj. mniej o 67.104,7 tys. zł (o 66,7%) niż wydatkowano w 2012 r.;
- zapobiegania klęskom żywiołowym i poważnym awariom oraz usuwaniem ich skutków, na co wydatkowano 107.923,5 tys. zł, tj. mniej o 89.789,8 tys. zł (o 45,4%) niż w 2012 r.

Nastąpił także spadek w zakresie wydatkowania środków na umorzenia pożyczek i kredytów o 71,8% w stosunku do 2012 r. Na niskie wykonanie planu po zmianach w tym zakresie wpłynął brak umorzenia kwoty 35.200,0 tys. zł jednej pożyczki, ponieważ beneficjent nie był przygotowany do realizacji inwestycji, która miała być finansowana z tego umorzenia.

Na realizację zadań pjb, poprzez rezerwę celową budżetu państwa poz. 59, przekazano środki w kwocie 414.160,7 tys. zł, niższej o 100.281,3 tys. zł, tj. o 19,5%, od ujętej w planie finansowym po zmianach, ale wyższej o 152.655,8 tys. zł, tj. o 58,4%, od środków przekazanych w 2012 r., co przedstawiono szczegółowo w załączniku nr 4 do *Informacji*. Główną przyczyną zwiększenia wydatków poprzez rezerwę celową budżetu państwa były wydatki poniesione na organizację *Konferencji COP 19* przez Ministra Środowiska i Ministra Spraw Wewnętrznych.

3.3.2. Koszty funkcjonowania

Koszty funkcjonowania w 2013 r. w kwocie 98.488,5 tys. zł, stanowiły 51,2% planu (plan w tym zakresie nie był zmieniany) i były wyższe od poniesionych w 2012 r. o 9.886,9 tys. zł, tj. o 11,2%. Dominującą pozycję w tej grupie kosztów, tj. 60,0%, stanowiły wynagrodzenia (osobowe i bezosobowe), zrealizowane w wysokości 59.108,5 tys. zł (98,8% planu). Ponadto 20,7% całości kosztów stanowiły pozostałe koszty funkcjonowania 20.435,0 tys. zł (18,9% planu); 8,4% składki na ubezpieczenie społeczne – 8.299,5 tys. zł (100,0% planowanych); 4,1% pozostałe usługi obce – 4.073,0 tys. zł (58,4% planowanych). Niższe od planowanego wykonanie kosztów było spowodowane m. in.: brakiem księgowania odpisów aktualizujących wartość posiadanych udziałów w spółkach geotermalnych (planowane 80 mln zł²⁹) z powodu odstąpienia od sprzedaży; dodatnim saldem różnic kursowych wynoszącym ok. 10 mln zł; mniejszymi zakupami i wydatkami inwestycyjnymi i związanymi z tym niższymi kosztami amortyzacji; uzyskaniem korzystniejszych cen w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych.

²⁹ Dane źródłowe podano w mln zł.

NIK, po kontroli wykonania planu finansowego NFOŚiGW w 2012 r., wniosowała o wyeliminowanie przypadków świadczenia obsługi prawnej przez kancelarie zewnętrzne w przypadku prac, które mogą być realizowane przez pracowników NFOŚiGW. Wniosek ten został zrealizowany.

3.3.3. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie w NFOŚiGW w 2013 r. wyniosło 532 osoby³⁰ i w porównaniu do 2012 r. utrzymało się na takim samym poziomie. Zaplanowana na 2013 r. kwota wynagrodzeń³¹ w wysokości 59.800 tys. zł nie przekraczała wielkości wynagrodzeń zaplanowanych na 2012 r. i nie była zmieniana. Koszty wynagrodzeń wyniosły 59.108,5 tys. zł, tj. 98,8% kwoty planowanej. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2013 r. wyniosło 8,2 tys. zł i w porównaniu z 2012 r. nie uległo zmianie. Powyższe zostało przedstawione szczegółowo w załączniku nr 5 do *Informacji*.

W toku kontroli stwierdzono, że w dniu 9 stycznia 2013 r. rozwiązano z dniem 30 kwietnia 2013 r. stosunek pracy za porozumieniem stron z trzema ustępującymi członkami Zarządu NFOŚiGW³². Zostali oni zwolnieni z obowiązku świadczenia pracy, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia rozwiązania stosunku pracy, jak również poinformowano ich o przysługującym ekwiwalencie pieniężnym za niewykorzystany urlop.

Zwolnienie ze świadczenia pracy ustępujących trzech członków Zarządu NFOŚiGW skutkowało wypłaceniem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop w liczbie 95 dni na łączną kwotę 93,0 tys. zł.

Zdaniem NIK, także nieprawidłowością było oddelegowanie przez Prezesa Zarządu NFOŚiGW pracownika NFOŚiGW do świadczenia pracy na rzecz Ministra Środowiska. NFOŚiGW poniósł wydatki na zatrudnienie ww. pracownika w okresie oddelegowania (płace wraz z nagrodami i wszystkimi innymi obciążeniami) – w kwocie 52,9 tys. zł.

W ocenie NIK, były to działania niegospodarne i niecelowe.

3.4. Stan funduszu na koniec 2013 r.

Stan funduszu na koniec 2013 r. wynosił 10.600.541,7 tys. zł i był niższy o 614.239,8 tys. zł (o 5,5%) od stanu na koniec 2012 r. Zmniejszenie stanu funduszu było spowodowane ujemnym wynikiem finansowym w 2013 r. Z opinii i raportu z badania sprawozdania finansowego przez niezależnego biegłego rewidenta wynikało m.in., że „(...) rok obrotowy obejmujący okres od 1.01.2013 r. do 31.12.2013 r. Jednostka zakończyła ujemnym wynikiem finansowym w wysokości 614 mln PLN. Wynik ten jest niższy o 218,77% w stosunku do ubiegłego roku, aczkolwiek z uwagi – na statutowe zadania postawione przed Funduszem – wynik finansowy nie pełni w Jednostce podstawowego miernika efektywności działalności.(...)”.

Należności na koniec 2013 r. wyniosły 5.347.127,4 tys. zł i stanowiły 50,2% stanu aktywów, w tym z tytułu pożyczek i kredytów 5.294.419,4 tys. zł (49,7% aktywów). Zobowiązania na koniec 2013 r. stanowiły 0,5% stanu pasywów.

Stan środków pieniężnych i papierów wartościowych Skarbu Państwa na koniec 2013 r. wynosił 4.385.671,3 tys. zł i był niższy niż na koniec 2012 r. o 723.720,2 tys. zł, tj. o 14,2%. Wyższy niż planowano stan ww. środków wynikał głównie z wysokiego stanu środków na zobowiązaniach wieloletnich, zgromadzonych w kwocie 3.517.321,9 tys. zł, tj. 80,2% stanu „wolnych środków”, w tym 2.031.696,5 tys. zł (46,3%) na zobowiązaniu wieloletnim *OZE i efektywność energetyczna*, na które wpływają opłaty zastępcze i kary, wynikające z przepisów ustawy – *Prawo energetyczne*.

Według sprawozdania finansowego, NFOŚiGW na koniec 2013 r. posiadał zobowiązania warunkowe (pozabilansowe) wynoszące 5.111.595,5 tys. zł (o 2,4% wyższe niż w 2012 r.), w tym: z tytułu zawartych umów 4.892.316,0 tys. zł, decyzji Zarządu i Rady Nadzorczej NFOŚiGW o dofinansowaniu przedsięwzięć przed zawarciem umów oraz promes na kwotę 219.279,5 tys. zł.

³⁰ W przeliczeniu na pełne etaty.

³¹ Osobowych i bezosobowych.

³² W związku z wygaśnięciem z dniem 1 stycznia 2014 r. aktów powołania.

4. Wykonanie zadań

4.1. Wykonanie zadań wynikających z ustawy POŚ – osiągnięte efekty rzeczowe i ekologiczne

NFOŚiGW w 2013 r. zrealizował finansowanie zadań wynikających z ustawy POŚ w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w kwocie 5.571.098,1 tys. zł, wyższej o 422.313,6 tys. zł, tj. o 8,2%, od wykonania w 2012 r., ale niższej o 174.432,3 tys. zł, niż ujęto w planie działalności po zmianach, tj. o 3,0% (co zostało przedstawione szczegółowo w załączniku nr 2 do *Informacji*), z tego:

1) **ze środków NFOŚiGW** na finansowanie zadań wynikających z ustawy POŚ wydatkowano 2.793.269,4 tys. zł, tj. 50,1% finansowania ogółem, więcej o 562.019,4 tys. zł, tj. o 25,2%, od wykonania w 2012 r., w tym:

- w formie **pożyczek inwestycyjnych** w 2013 r. wpłacono beneficjentom kwotę 1.048.823,9 tys. zł, niższą o 101.960,2 tys. zł, tj. o 8,9%, od ujętej w planie działalności po zmianach, ale wyższą o 507.849,8 tys. zł, tj. o 93,9%, od wykonania w 2012 r.

Łącznie ze środków zobowiązań wieloletnich, w 2013 r. wypłacono pożyczki w kwocie 399.230,5 tys. zł, wyższej o 68.768,8 tys. zł, tj. o 20,8%, niż w 2012 r.

NIK po kontroli wykonania planu finansowego NFOŚiGW w 2012 r. – wnosila o doprowadzenie do zmian proporcji pomiędzy finansowaniem pożyczkowym a dotacyjnym na rzecz zwiększenia udziału pożyczek, zgodnie z zapisami *Strategii działania NFOŚiGW na lata 2013–2016 z perspektywą do roku 2020*. W 2012 r. wskaźnik finansowania pożyczkowego wyniósł 24,2%. W planie działalności założono, że w 2013 r. wyniesie on ok. 38%. Wykonanie powyższego wskaźnika w 2013 r. wyniosło 37,6%;

- **w formie finansowania bezwrotnego** – w kwocie 1.743.887,0 tys. zł (z tego 1.329.726,3 tys. zł stanowiły środki przekazywane bezpośrednio przez NF na finansowanie dotacyjne, a 414.160,7 tys. zł – środki dotacyjne przekazane za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa dla pjb), wyższej o 152.655,8 tys. zł, tj. o 58,4%, od wypłat w 2012 r. Na finansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach zadań Ministra Środowiska, w formie finansowania bezwrotnego wydatkowano 955.756 tys. zł, tj. 54,8% finansowania dotacyjnego ogółem. NFOŚiGW wydatkował ze środków funduszu podstawowego, w formie dotacji, kwotę 966.565,0 tys. zł, wyższą o 450.512,5 tys. zł, tj. o 34,3%, niż w 2012 r. oraz wyższą o 782.780,5 tys. zł, tj. ponad czterokrotnie od uzyskanych w 2013 r. przychodów tego funduszu (z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska). Był to kolejny rok, w którym wypłaty w formie finansowania bezwrotnego z funduszu podstawowego były wyższe od wpływów (w 2012 r. NFOŚiGW wydatkował ze środków funduszu podstawowego, w formie dotacji, kwotę 516.052,5 tys. zł, wyższą o 131.823,7 tys. zł, tj. o 34,3%, od uzyskanych przychodów tego funduszu z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska w 2012 r.). Zdaniem NIK, przy utrzymującym się wzroście liczby przedsięwzięć finansowanych z funduszu podstawowego w formie bezwrotnej, może zostać zachwiana płynność finansowa NFOŚiGW z tego źródła.

Z ogólnej kwoty kosztów realizacji zadań w wysokości 1.744.445,5 tys. zł³³, NFOŚiGW przekazał kwotę 955.756,6 tys. zł, tj. 54,8% na realizację zadań wskazanych przez Ministra Środowiska (co zostało przedstawione szczegółowo w załączniku nr 7 do *Informacji*).

2) **ze środków funduszy europejskich**, obsługiwanych przez Narodowy Fundusz, wypłacono łącznie kwotę 2.777.828,8 tys. zł, wyższą o 263.637,2 tys. zł, tj. o 10,5%, niż w 2012 r.

Procedura udzielania dofinansowania na realizację zadań – finansowanie według programów priorytetowych

W 2013 r. obowiązywały uchwalone przez Radę Nadzorczą *Zasady udzielania dofinansowania NFOŚiGW ze środków NFOŚiGW*. W zakresie nieuregulowanym ww. zasadami, do dofinansowania przedsięwzięć w ramach danego programu priorytetowego miały zastosowanie zasady szczególne, ustalone dla danego programu.

³³ Łącznie z kosztami krajowymi programów zagranicznych GIS wynoszącymi 558,5 tys. zł.

Lista priorytetowych programów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 2013 r., obejmowała 38 programów priorytetowych pogrupowanych w dziewięciu obszarach³⁴.

NIK, po kontroli Wykonania planu finansowego NFOŚiGW w 2012 r., wносиła o przeprowadzenie weryfikacji i rozważenie ograniczenia liczby funkcjonujących w NFOŚiGW programów priorytetowych. Kontrola wykazała, że wniosek został zrealizowany. Na liście priorytetowych programów NFOŚiGW na rok 2014 znalazło się pięć obszarów priorytetowych z dziewięciu funkcjonujących w 2013 r. oraz 20 programów priorytetowych z 38 funkcjonujących w 2013 r.³⁵.

Konferencja COP 19

W dniu 17 października 2012 r., na wniosek Ministra Środowiska, Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie zgłoszenia Polski jako gospodarza 19. sesji Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu wraz z 9. sesją Spotkania Stron protokołu z Kioto. Zgodnie z ustaleniami Rady Ministrów, koszt organizacji Konferencji COP 19 miał zostać pokryty ze środków NFOŚiGW, w wysokości nieprzekraczającej kosztów organizacji 14. sesji Konferencji w Poznaniu w roku 2008, tj. do kwoty ok. 72.000 tys. zł. Według danych NFOŚiGW, koszt dofinansowania konferencji w 2008 r. ze środków Narodowego Funduszu wyniósł 60.736,2 tys. zł (zadania realizowane były w ramach sześciu umów). Koszt zadań finansowanych przez NFOŚiGW, związanych z organizacją Konferencji COP 19, wyniósł łącznie 94.302,7 tys. zł, więcej o 33.566,5 tys. zł, tj. o 55,3%, niż koszt dofinansowania konferencji w 2008 r. Zadania te realizowało sześć podmiotów, w tym: Ministerstwo Środowiska (główny organizator) w kwocie 84.465,6 tys. zł; Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (zapewnienie bezpieczeństwa uczestników) – 9.628,1 tys. zł oraz cztery podmioty (wydarzenia towarzyszące konferencji) na łączną kwotę 209,0 tys. zł.

Rozliczanie efektów rzeczowych i ekologicznych

Od 2005 r. NIK wnioskowała o rozliczanie przez NFOŚiGW na bieżąco efektów rzeczowych i ekologicznych, osiąganych w wyniku realizacji zawartych umów dotacji i pożyczek.

Według stanu na dzień 1 marca 2014 r., umów nierozliczonych rzeczowo lub ekologicznie, z terminem zakończenia do 31 grudnia 2013 r., było łącznie 145, tj. o 13 mniej niż w 2012 r. (o 8,2%), na kwotę 353.541,3 tys. zł, niższą o 424.956,8 tys. zł niż w 2012 r., tj. o 54,6%. Natomiast nastąpił wzrost liczby umów nierozliczonych z uzyskanego efektu ekologicznego (z 10 do 17) oraz rzeczowego (z 27 do 67) w dziedzinie *Ochrona Atmosfery*.

NIK zwraca uwagę, że stan rozliczenia ww. umów oceniono na dzień 31 marca 2014 r., czyli beneficjenci i koordynatorzy projektów mieli dodatkowy czas ponad określony w procedurze do dokonania rozliczenia i zamknięcia umów. Nierozliczenie wszystkich umów pod względem osiągnięcia efektów ekologicznych i rzeczowych stanowiło naruszenie warunków umów przez beneficjentów. Na problem ten NIK zwracała uwagę również w poprzednich latach. Zdaniem NIK, Narodowy Fundusz w 2013 r. nie podejmował skutecznych działań zmierzających do bieżącego rozliczania efektów ekologicznych i rzeczowych, co było postępowaniem nierzetelnym.

4.2. Wydatkowanie w 2013 r. środków zobowiązań wieloletnich i Rachunku klimatycznego

W 2013 r. wypłaty dotacji ze środków zobowiązań wieloletnich wyniosły 614.878,3 tys. zł, tj. więcej o 98.825,8 tys. zł (o 19,2%) niż w 2012 r., a pożyczek — 399.230,5 tys. zł, tj. więcej o 68.762,8 tys. zł (o 20,8%) niż w 2012 r.

W związku z kontrolą wykonania planu finansowego NFOŚiGW w 2012 r., NIK wnioskowała m.in. o kontynuowanie działań celem zwiększenia wykorzystania środków zobowiązań wieloletnich. Wniosek realizowano poprzez: wydłużenie beneficjentom okresu spłaty pożyczek z 5 do 10 lat, zaktualizowanie list rankingowych *Wniosków* zakwalifikowanych do dofinansowania w ramach III Konkursu OZE, modyfikację procedur wewnętrznych.

³⁴ Ochrona wód, Gospodarka wodna, Ochrona powierzchni ziemi, Geologia i górnictwo, Ochrona klimatu i atmosfery, Ochrona przyrody, Edukacja ekologiczna, Wsparcie realizacji Polityki Ekologicznej Państwa przez Ministra Środowiska, Programy międzydziedzinowe.

³⁵ Uchwała nr 51/13 Rady Nadzorczej NFOŚiGW z dnia 21 maja 2013 r.

Na koniec 2013 r. na zobowiązaniach wieloletnich ogółem pozostawała kwota 3.517.321,9 tys. zł, tj. 72,2% stanu środków pieniężnych i papierów wartościowych Skarbu Państwa, niższa o 172.213,5 tys. zł, tj. o 4,7%, w stosunku do 2012 r. Najwięcej środków pozostawało na zobowiązaniu OZE i efektywność energetyczna w kwocie 2.031.695,5 tys. zł z tytułu opłat zastępczych i kar naliczanych w oparciu o ustawę – *Prawo energetyczne* oraz na zobowiązaniu *Gospodarowanie odpadami* w kwocie 1.103.244,6 tys. zł, w tym 1.083.803,5 tys. zł z opłat wynikających z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Według stanu na dzień 1 stycznia 2013 r., na *Rachunku klimatycznym* zgromadzono środki w łącznej wysokości 504.712,9 tys. zł. W ciągu roku zwiększenia wyniosły 13.698,1 tys. zł, w tym: odsetki bankowe – 12.968,5 tys. zł, pożyczki od wypłaconych zaliczek – 729,4 tys. zł, inne – 0,2 tys. zł.

W ciągu 2013 r. zmniejszenia wyniosły 166.925,9 tys. zł, w tym: dotacje (wypłaty dla beneficjentów) – 161.338,3 tys. zł, koszty zadań KOSZI³⁶ – 1.546,5 tys. zł, zwrot zasilenia – 4.041,1 tys. zł. Stan środków na rachunku na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosił 351.485,1 tys. zł.

W 2013 r. zakończono realizację projektów finansowanych ze środków trzech umów zawartych z partnerem japońskim. Łączne wydatki poniesione w 2013 r. wyniosły 66.941,4 tys. zł, w tym: dotacje dla beneficjentów – 65.856,6 tys. zł, koszty zadań KOSZI – 1.084,8 tys. zł. Środki uzyskane w wyniku zawarcia umów z partnerem japońskim zostały w pełni wykorzystane w wyznaczonych terminach. Stanowiło to również realizację wniosku NIK po kontroli wykonania planu finansowego w 2012 r.

Ze środków zobowiązania wieloletniego *handel uprawnieniami do emisji* finansowane były przez NFOŚiGW zadania KOBiZE, o których mowa w ustawie o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, na podstawie zawartego³⁷ Porozumienia z Ministrem Środowiska i Instytutem Ochrony Środowiska – Państwowym Instytutem Badawczym. Zgodnie z § 2 ust. 3 tego Porozumienia wysokość środków przeznaczonych przez Finansującego (NFOŚiGW) na realizację zadań w latach 2013–2014 nie przekroczy kwoty środków zgromadzonych w ramach zobowiązania wieloletniego *handel uprawnieniami do emisji* i nie będzie stanowiła kwoty większej niż 37.504,7 tys. zł. W związku z tym, iż w 2013 r. wpływy z tego tytułu wyniosły tylko 197,4 tys. zł, tj. 0,5% wielkości zaplanowanej, Narodowy Fundusz skierował³⁸ pismo do Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska, zwracając się z prośbą o ustalenie dalszego trybu postępowania w sprawie zapewnienia ciągłości finansowania KOBiZE w 2014 r., bowiem stan środków na zobowiązaniu wieloletnim *handel uprawnieniami do emisji* wynosił, wg stanu na dzień 28 listopada 2013 r., 2.703,0 tys. zł. Pismo pozostało bez odpowiedzi do dnia zakończenia kontroli NIK.

4.3. Finansowanie kapitałowe

NFOŚiGW, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r., posiadał akcje i udziały w 32 spółkach³⁹, tj. w sześciu spółkach portfela podstawowego oraz 26 spółkach tzw. portfela resztówek o łącznej wartości ewidencyjnej netto wynoszącej 867.324,1 tys. zł. W 2013 r. nie planowano i nie dokonywano zakupów akcji i udziałów w spółkach. W 2013 r. NFOŚiGW był informowany o działalności ekonomiczno-finansowej w spółkach przez swoich przedstawicieli w radach nadzorczych. Ponadto sporządzono informację o działalności spółek z udziałem kapitałowym NFOŚiGW w 2012 r., która została przyjęta przez Zarząd⁴⁰.

W 2013 r. dokonano sprzedaży, po uzyskaniu zgody Ministra Środowiska, akcji spółki Huta Łaziska S.A. w upadłości układowej za kwotę 3.211,8 tys. zł.

Analiza spółek portfela podstawowego, w których NFOŚiGW był zaangażowany kapitałowo na łączną kwotę 328.813,8 tys. zł, wykazała, że w pięciu z nich prognozowano zysk na dzień 31 grudnia 2013 r., a w jednej bezwynikowo. W żadnej ze spółek portfela podstawowego nie wypłacono dywidendy za 2012 r.

Uchwałą Zarządu NFOŚiGW z dnia 17 grudnia 2013 r. została przyjęta *Strategia Kapitałowa NFOŚiGW na lata 2013–2016 z perspektywą do 2020 roku*, zwana dalej „Strategią Kapitałową”. W analizie SWOT *Strategii*

³⁶ Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji określiła zasady funkcjonowania Krajowego systemu zielonych inwestycji (KSZI), zarządzanego przez Krajowego operatora systemu zielonych inwestycji (KOSZI) i powierzyła NFOŚiGW wykonywanie jego zadań.

³⁷ W dniu 2 stycznia 2013 r.

³⁸ W dniu 18 grudnia 2013 r.

³⁹ Zaangażowanie kapitałowe we wszystkich 32 spółkach na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiło 342.283,2 tys. zł, co stanowiło 3,2% funduszu własnego.

⁴⁰ Uchwała Zarządu NFOŚiGW nr A/36/2013.

Kapitałowej określono zadanie *Wprowadzenie zarządzania potencjalnym konfliktem interesów*, a w określonych celach na lata 2014–2016 w odniesieniu do KAPE S.A. stwierdzono „(...) NFOŚiGW swoje dalsze pozostanie w spółce uzależnia od wyników badania transparentności, a szczególnie zakresu obszarów, które mogą potencjalnie stanowić naruszenie standardów w tym zakresie (...)”.

W 2013 r. jedna ze spółek portfela podstawowego KAPE S.A., na podstawie umowy⁴¹ zawartej z NFOŚiGW, uczestniczyła w ocenie wniosków złożonych w ramach II konkursu programu priorytetowego pn. *System zielonych inwestycji GIS – Green Investment Scheme, Część 5 Zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych Część A*. Spółka ta przygotowywała również 23 wnioski dla beneficjentów startujących w tym konkursie.

Zgodnie z treścią umowy, zawartej pomiędzy NFOŚiGW a KAPE S.A., spółka zobowiązała się do respektowania zasad bezstronności – każdy z pracowników KAPE S.A. przed przystąpieniem do oceny wniosków podpisywał oświadczenie o bezstronności, w którym zostały wyszczególnione wszystkie wnioski do realizacji przez danego pracownika, tak aby wyeliminować potencjalne zagrożenie konfliktu interesów (zachowania bezstronności).

4.4. Programy (inwestycje) wieloletnie

Budowa stopnia wodnego Malczyce na rzece Odrze – inwestycję tą rozpoczęto w 1997 r., a planowany termin jej zakończenia wyznaczono na 2015 r. NFOŚiGW finansuje budowę od 2000 r. w ramach umów jednorocznych. W 2013 r. nakłady wyniosły 54.269,1 tys. zł, w tym: 50.000,0 tys. zł (100% dotacji przyznanej dotacji) oraz 4.269,1 tys. zł – środki z programu Odra 2006 r. Łączne nakłady na realizację inwestycji poniesione do końca 2013 r. wyniosły 690.811,3 tys. zł, co stanowiło 84,0% wartości kosztorysowej (poziom cen z 2013 r.). Źródłami finansowania były w szczególności: NFOŚiGW – 589.970,4 tys. zł (85,4%); budżet państwa – 98.456,9 tys. zł (14,0%), w tym Program Odra 2006 – 75.909,4 tys. zł (77,0% środków budżetu państwa);

Budowa zbiornika wodnego Świnna Poręba – inwestycję tą rozpoczęto w 1986 r., a planowany termin jej zakończenia określono na 2015 r.⁴². Umowa o dofinansowanie w formie dotacji została zawarta w dniu 7 lutego 2013 r. na kwotę 282.075,1 tys. zł, zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, zwanym dalej „harmonogramem”, z dnia 31 stycznia 2013 r. W dniu 9 kwietnia 2013 r. RZGW w Krakowie złożył aktualizację harmonogramu, uwzględniającą rzeczywistą realizację w I kwartale, (zaakceptowaną przez NFOŚiGW w dniu 7 maja 2013 r.). Dokumenty rozliczeniowe w II kwartale opiewały na kwotę 72.586,5 tys. zł, co stanowiło 76,5% kwoty przewidzianej w harmonogramie do wykorzystania w tym kwartale. W dniach 11–14 czerwca 2013 r. NFOŚiGW przeprowadził kontrolę terenową, która wykazała: opóźnienia w realizacji, brak niektórych pozwoleń na budowę, rzeczywisty stan realizacji niższy od zakładanego w harmonogramie. NFOŚiGW zobowiązał beneficjenta do zaktualizowania harmonogramu. RZGW złożył aktualizację harmonogramu w dniu 4 lipca 2013 r., ale kwota dofinansowania nie uległa zmianie. NFOŚiGW wystąpił do Prezesa KZGW o zaopiniowanie harmonogramu, wskazując na niskie wykorzystanie środków. W dniu 14 sierpnia 2013 r. KZGW zaakceptował aktualizację harmonogramu. Po złożeniu przez RZGW rozliczeń za III kwartał, które opiewały na 69% wypłat ujętych w harmonogramie wystąpiono o ponowną jego aktualizację i urealnienie kwoty dofinansowania. Aktualizacja złożona w dniu 25 października 2013 r. nie zmieniała kwoty dofinansowania. Dopiero w kolejnej aktualizacji kwota została zmieniona na 240.000,0 tys. zł i taka została wykorzystana, co stanowiło 85,1% ujętej w umowie z dnia 7 lutego 2013 r. oraz 67,0% ujętej w ustawie⁴³ (358 mln zł, w tym rezerwa 59,6 mln zł). Z informacji przekazywanych przez RZGW wynikało, że niewykorzystanie środków było spowodowane nieuzyskaniem pozwoleń na budowę dla ośmiu dróg wraz z przepustami i obiektami mostowymi.

4.5. Realizacja budżetu zadaniowego

W 2013 r. na realizację 11 zadań, 21 podzadań i 42 działań w ramach trzech funkcji państwa poniesiono koszty w kwocie ogółem 1.842.934,0 tys. zł, stanowiącej 66,7% kwoty ujętej w planie według *ustawy budżetowej na rok 2013* i 79,7% kwoty ujętej w planie finansowym po zmianach.

W NFOŚiGW w 2013 r. sporządzono szczegółową listę umożliwiającą przyporządkowanie programów priorytetowych NFOŚiGW do poszczególnych działań klasyfikacji zadaniowej. NIK po kontroli wykonania planu

⁴¹ 2013/0002/AAU.

⁴² Zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Program budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006–2011” (Dz.U. z 2013 r., poz. 1653).

⁴³ Ustawa z dnia 1 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Program budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006–2011” (Dz.U. Nr 105, poz. 613).

finansowego NFOŚiGW w 2012 r. wносиła o ujednoczenie kodów klasyfikacji zadaniowej, obowiązujących Narodowy Fundusz oraz pozostałe jednostki podległe lub nadzorowane przez Ministra Środowiska. Przyczyną sformułowania tego wniosku był fakt stosowania odmiennych kodów klasyfikacji zadaniowej przez jednostki podległe Ministrowi Środowiska i NFOŚiGW. Minister Środowiska w styczniu 2013 r. przekazał wzory dokumentów, dotyczących procesu udzielania dofinansowania zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej dla pjb na rok 2013. Poinformował także o konieczności stosowania przez NFOŚiGW jak i pjb, jednolitej klasyfikacji zadaniowej przy uruchamianiu środków przeznaczonych na finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Dopuszczona jednak została możliwość dokonania, w uzgodnieniu z Narodowym Funduszem, zmiany klasyfikacji w przypadku rozbieżności między klasyfikacją zadań NFOŚiGW a klasyfikacją zadań własnych pjb.

Kontrola wykazała, iż we wnioskach o uruchomienie środków z rezerwy celowej (sześć zbadanych) nadal stosowane są odmienne kody klasyfikacji zadaniowej przez RZGW i KZGW, a NFOŚiGW uzupełnia wnioski o klasyfikację wynikającą z planu finansowego NFOŚiGW w układzie zadaniowym.

Minister Środowiska wyjaśnił m.in., że w trakcie międzyresortowych prac uzgodnieniowych nad projektem rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminu opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2013, została zgłoszona uwaga w zakresie niejasnych przepisów regulujących kwestie eliminowania przepływów finansowych pomiędzy poszczególnymi jednostkami na etapie sporządzania formularza BZ-K. Ponadto, jak wyjaśnił Minister Środowiska, w MŚ w sposób ciągły koordynowane są prace związane z aktualizacją katalogu funkcji, zadań, podzadań i działań na dany rok budżetowy. Prace nad katalogiem i jego aktualizacją na rok 2014 i 2015 mają na celu dążenie do ustalenia wspólnych działań klasyfikacji zadaniowej zarówno dla pjb jak i NFOŚiGW. W związku z tym, w MŚ funkcjonuje robocza grupa koordynatorów budżetu zadaniowego z poszczególnych jednostek (w tym pjb i Narodowego Funduszu), która opracowuje propozycje katalogu, celem stosowania przez wszystkie jednostki resortowe. Dodatkowo, dla sprawnego i prawidłowego realizowania budżetu w układzie zadaniowym w MŚ funkcjonuje Zespół do spraw budżetu zadaniowego, który merytorycznie ocenia rozwiązania wprowadzone w budżecie zadaniowym. Jednakże, jak wyjaśnił Minister Środowiska, pomimo podjętych przez MŚ działań, bez wsparcia ze strony MF, tj. bez wprowadzenia właściwych rozwiązań systemowych, polegających na wyeliminowaniu wykazywania przepływów wewnątrz jednostek sektora finansów publicznych, w szczególności w ramach rezerwy celowej poz. 59, działania te nie będą w pełni skuteczne.

4.6. Zadania finansowane dotacjami z budżetu państwa

Dotacje z budżetu państwa wykorzystane zostały w wysokości 42.711,2 tys. zł, tj. 42,9% planu po zmianach (wyższej od wykonania w 2012 r. o 22.932,5 tys. zł, tj. o 115,9%) na zadania realizowane przez NFOŚiGW ze środków UE, z tego:

- pomoc techniczna – NFOŚiGW (jako Instytucja Wdrażająca w ramach PO liŚ jest jednocześnie beneficjentem programu operacyjnego Pomoc Techniczna – na podstawie umów zawartych z Ministrem Środowiska i Ministrem Gospodarki oraz złożonych wniosków o płatność) otrzymał w 2013 r. refundację poniesionych wydatków w kwocie 13.814,9 tys. zł⁴⁴, o 1.014,7 tys. zł mniej, tj. o 6,8% niż w 2012 r. (14.829,6 tys. zł), w tym refundacja kosztów poniesionych na realizację zadań: PO liŚ (osie I-IV) – 10.449,7 tys. zł; PO liŚ (oś IX) – 3.081,6 tys. zł i MF EOG⁴⁵ i NMF⁴⁶ – 283,6 tys. zł;
- korekta systemowa została wypłacona w kwocie 28.896,3 tys. zł, niższej o 50.553,7 tys. zł, tj. 36,4% planu po zmianach (79.450 tys. zł). Niższe wykonanie było spowodowane niewypłaceniem beneficjentom ISPA/Fundusz Spójności płatności końcowej przez KE, co było warunkiem przekazania korekty oraz niezakończeniem projektów PO liŚ.

5. Realizacja programów współfinansowanych środkami zagranicznymi

W 2013 r. na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków europejskich wykorzystano łącznie kwotę 3.024.149,1 tys. zł, tj. 54,3% wszystkich wypłat zrealizowanych przez NFOŚiGW (5.571.098,1 tys. zł), w tym: 2.777.828,8 tys. zł, tj. 91,8%, stanowiły środki funduszy europejskich, a 246.320,3 tys. zł, tj. 8,2%, środki

⁴⁴ W tym 122,8 tys. zł na zakupy inwestycyjne.

⁴⁵ Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

⁴⁶ Norweski Mechanizm Finansowy.

Narodowego Funduszu na współfinansowanie w ramach tzw. „wkładu własnego”, co zostało przedstawione szczegółowo w załącznikach nr 2 i 6 do *Informacji*.

Wyplacona w 2013 r. kwota środków funduszy europejskich była wyższa o 3,7% od planu po zmianach i o 10,5% wyższa w porównaniu do wypłat w 2012 r. Ze środków europejskich wykorzystano, m.in.:

- 270.270,1 tys. zł z Funduszu Spójności 2000–2006 (FS), kwota ta była wyższa o 7.305,7 tys. zł od kwoty ujętej w planie po zmianach, tj. o 2,8%;
- 2.506.901,5 tys. zł ze środków w ramach PO liŚ, kwota ta była o 4,3% wyższa od ujętej w planie działalności po zmianach.

Wyplacona w 2013 r. ze środków własnych NFOŚiGW kwota 246.320,3 tys. zł na współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich była o 27,4% niższa od ujętej w planie działalności po zmianach, ale wyższa o 24,2 % od wydatków na ten cel w 2012 r. Z powyższej kwoty wykorzystano:

- 112.831,7 tys. zł, na pożyczki inwestycyjne, tj. o 18,0% mniej niż ujęto w planie po zmianach, ale o 18,7% więcej niż w 2012 r. (95.018,6 tys. zł);
- 133.488,6 tys. zł na dotacje, tj. o 53,7% mniej niż ujęto w planie działalności po zmianach, ale o 136,8% więcej niż wypłaty na finansowanie dotacyjne w 2012 r. (56.379,4 tys. zł).

W związku z zakończeniem realizacji projektów ISPA/FS, w 2013 r. nie było wypłat pożyczek na zachowanie płynności finansowej dla beneficjentów. Spłaty pożyczek na zachowanie płynności w 2013 r. wyniosły 193.734,1 tys. zł.

NFOŚiGW od 2001 r., jako Instytucja Pośrednicząca II stopnia, realizował zadania związane z przygotowaniem i wdrożeniem 90 projektów ISPA/FS o łącznych wydatkach kwalifikowanych 4.287.215,0 tys. euro. Do dnia 31 grudnia 2013 r. NFOŚiGW wypłacił beneficjentom 2.547.578,4 tys. euro, tj. 89,4%, przyznanej alokacji środków (2.850.516,6 tys. euro). Do wykorzystania pozostało 302.938,2 tys. euro.

W roku 2013 NFOŚiGW otrzymał z KE 92.454,4 tys. euro, z czego do beneficjentów przekazano kwotę 64.164,4 tys. euro.

Spośród ww. projektów – 50 zostało do końca 2013 r. całkowicie rozliczonych przez Komisję Europejską, a płatności końcowe zostały przekazane do Polski. Pozostałe 40 projektów oczekuje na ostateczne rozliczenie i otrzymanie płatności końcowych. Beneficjenci wszystkich projektów złożyli wnioski o płatność końcową do Komisji Europejskiej, a ich łączna wartość wynosi 191.258,6 tys. euro. Faktyczne płatności będą jednak niższe ze względu na obciążenie ich korektami systemowymi (2% grantu) i korektami indywidualnymi⁴⁷.

Z przyznanej Polsce sumarycznej kwoty grantów z Funduszu Spójności wynoszącej 2.850.516,6 tys. euro, dająca się wyliczyć na koniec 2013 r., utracona kwota grantów wynosiła około 137.348,7 tys. euro, tj. 4,8% przyznanej alokacji. Składało się na nią:

- zmniejszenie kwot grantów FS dla projektów: Warszawa_2005 o 23.933,0 tys. euro i Parsęty⁴⁸ o 32.726,9 tys. euro – co było wynikiem decyzji zmniejszających zakres projektów;
- nałożenie przez KE na 89 projektów korekt systemowych, w łącznej kwocie 55.292,5 tys. euro;
- niepełne wykorzystanie grantów na skutek niższych niż ustalone w decyzjach wartości kosztów kwalifikowanych w niektórych projektach (tzw. oszczędności z tytułu rozstrzygnięć przetargowych) oraz korekt indywidualnych nałożonych na poszczególne projekty, w łącznej kwocie 25.396,3 tys. euro.

NFOŚiGW od 2007 r. pełni funkcję Instytucji Wdrażającej dla pięciu osi priorytetowych PO liŚ (priorytet I, II, III, IV – na podstawie porozumienia zawartego z Ministrem Środowiska i priorytet IX – 3 działania – na podstawie porozumienia z Ministrem Gospodarki, jako Instytucjami Pośredniczącymi).

Z beneficjentami zawarto 457 umów o dofinansowanie, na łączną kwotę 15.361.954,5 tys. zł, stanowiącą 68,6% całej alokacji przewidzianej dla ww. priorytetów wynoszącej 22.392.531,0 tys. zł, w tym w 2013 r. zawarto 40 umów na łączną kwotę dofinansowania 1.113.226,6 tys. zł, tj. 5,0% środków europejskich zaplanowanych na lata 2007–2013.

⁴⁷ Korekta indywidualna – ponoszona przez beneficjentów projektów.

⁴⁸ Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty.

Na koniec 2013 r. certyfikacja wydatków (poświadczenie wydatków do KE), liczona do wartości wydatków kwalifikowanych dla umów zawartych wyniosła 47,0%, a do kwoty dofinansowania UE 43,0%.

Wstrzymana certyfikacja z tytułu braku potwierdzenia zgodności projektów realizowanych w ramach działania 3.1 PO liŚ z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej wyniosła, według stanu na 31 grudnia 2013 r., 445.075,5 tys. zł dofinansowania UE, w tym w 2013 r. – 227.255,1 tys. zł.

Zarząd NFOŚiGW dokonał oceny występujących zagrożeń dla wykorzystania dostępnej alokacji środków w ramach PO liŚ i wskazał m.in. następujące ryzyka:

- brak potwierdzenia zgodności projektów realizowanych w ramach działania 3.1 PO liŚ z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej;
- niezakontrowane środki w kwocie około 1,4 mld zł w I osi priorytetowej dotyczącej gospodarki wodno-ściekowej;
- oszczędności na projektach zidentyfikowane po rozstrzygnięciu przetargów;
- możliwość niewykorzystania rezerwy inwestycyjnej pozostawionej na projektach;
- trudności w realizacji projektów spalarniowych, ryzyko ich niezakończenia do końca 2015 r., co wiąże się z ryzykiem niewykorzystania alokacji;
- brak ustawy o OZE, co może spowodować niewykorzystanie alokacji środków UE w IX osi priorytetowej;
- realizację projektów przez wykonawców będących w upadłości lub z problemami finansowymi.

Narodowy Fundusz, w wyniku kontroli projektów PO liŚ, od początku wdrażania zidentyfikował łącznie 50 nieprawidłowości tzw. „systemowych” (w tym osiem w 2013 r.) oraz 295 nieprawidłowości indywidualnych. Maksymalna kwota korekty wydatków z tytułu tych nieprawidłowości (wkład UE) to 387,9 mln zł⁴⁹, w tym w 2013 r. – 45,7 mln zł.

6. Inne ustalenia kontroli

6.1. Kontrola zarządcza

W 2013 r. Zespół Audytu Wewnętrznego przeprowadził, zgodnie z planem, dwa audyty dotyczące: *Oceny systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji elektronicznej* oraz *Oceny funkcjonowania procesu przyznawania beneficjentom dofinansowania do realizacji przedsięwzięć*. Sformułowano 23 zalecenia, wszystkie przyjęto do realizacji, z czego 10 zrealizowano, 11 pozostaje w trakcie realizacji, a dwa będą realizowane po zakończeniu modyfikacji systemu informatycznego.

Zespół Kontroli Wewnętrznej przeprowadził, zgodnie z planem, dwie kontrole dotyczące: *Gospodarowania sprzętem komputerowym w NFOŚiGW w latach 2007–2012* oraz *Prawidłowości przeprowadzania konkursów w 2012 r. w ramach naboru wniosków o dofinansowanie z zakresu programów priorytetowych w dziedzinie ochrony klimatu*. W przyjętych przez Zarząd NFOŚiGW raportach z kontroli sformułowano 16 zaleceń, z czego sześć zrealizowano, a 10 było w trakcie realizacji.

W 2013 r. Minister Środowiska przeprowadził kontrole: *Realizacji zadań NFOŚiGW jako Operatora Systemu Zielonych Inwestycji*; *Realizacji zaleceń pokontrolnych Najwyższej Izby Kontroli w zakresie kontroli zarządczej* oraz *Realizacji projektu Roczego Planu Działań Pomocy Technicznej za 2012 r.* Ponadto, w 2013 r. przekazano zalecenia pokontrolne po kontroli systemowej PO liŚ przeprowadzonej w 2012 r. Wszystkie zalecenia wynikające z tych kontroli zostały wdrożone do realizacji.

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej

Prezes Zarządu NFOŚiGW w dniu 14 lutego 2014 r. złożyła oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za 2013 r. z informacją, że „(...) w ograniczonym zakresie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza”. Zastrzeżenia odnoszące się do kontroli zarządczej dotyczyły: zgodności działań z procedurami wewnętrznymi, głównie w zakresie terminowości i dokumentowania działań; skuteczności i efektywności działania, głównie w zakresie czasu obsługi wniosków o dofinansowanie; ochrony zasobów, głównie w zakresie bezpieczeństwa informacji elektronicznej.

⁴⁹ Kwota wskazana w zawiadomieniach o podejrzeniu/wystąpieniu nieprawidłowości.

W 2013 r. zrealizowano działania deklarowane w oświadczeniu za 2012 r. I tak: sporządzono *Raport z przeprowadzonej analizy ryzyka w NFOŚiGW*, który został przyjęty przez Zarząd NFOŚiGW i przedstawiony kierującym samodzielnymi komórkami organizacyjnymi z prośbą o zastosowanie wskazanych w raporcie mechanizmów kontroli; opracowano *Procedurę przeprowadzenia samooceny funkcjonowania kontroli zarządczej w NFOŚiGW* oraz wprowadzono obowiązek składania oświadczenia o stanie kontroli zarządczej przez kierowników samodzielnych komórek organizacyjnych; przeprowadzono szkolenia na temat kontroli zarządczej dla kierujących samodzielnymi komórkami organizacyjnymi.

NIK po kontroli wykonania planu finansowego NFOŚiGW w 2012 r. wniosowała o kontynuowanie procesu wdrażania systemu zarządzania ryzykiem i uszczegółowienie regulacji wewnętrznych w zakresie procesu samooceny kontroli zarządczej. W obydwu przypadkach wnioski są w trakcie realizacji.

Sprawozdania przekazywane Ministrowi Środowiska

Zarząd NFOŚiGW przedłożył Radzie Nadzorczej trzy kwartalne sprawozdania z realizacji planu finansowego i planu działalności oraz projekt sprawozdania rocznego.

Zarząd NFOŚiGW przedkładał także Ministrowi Środowiska informacje kwortalne o realizacji planu finansowego w zakresie projektów z udziałem środków UE, wpływów i wydatków zobowiązań wieloletnich oraz informacje o realizacji przedsięwzięć zamawianych przez Ministra Środowiska.

Ponadto, NFOŚiGW terminowo przedkładał Ministrowi Środowiska informacje zbiorcze, wymagane art. 400k ust. 2 pkt 5 ustawy POŚ, jak również *Sprawozdanie z działalności NFOŚiGW w 2012 r.*

NFOŚiGW przekazywał Ministrowi Środowiska na bieżąco informacje dotyczące realizacji zadań finansowanych ze środków zagranicznych i innych strumieni finansowych. Ponadto, informował o finansowaniu zadań pjb.

6.2. Zwrot nadpłat za brak sieci

Narodowy Fundusz jest beneficjentem opłat za brak sieci zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji. W latach 2008–2014 NFOŚiGW dokonał 10 podmiotom zwrotu nadpłat za brak sieci w 2006 r.⁵⁰, w związku z uchycieniem przez sądy lub zmianą decyzji Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ), w łącznej wysokości 36.594,6 tys. zł. W 2008 r. wypłacono z tego tytułu 101,5 tys. zł, w tym 11,0 tys. zł odsetek (dwóm podmiotom). W 2009 r. dokonano zwrotu nadpłaty bez odsetek w wysokości 13.545,4 tys. zł (jednemu podmiotowi). W 2012 r. wypłacono 45,7 tys. zł, w tym 7,7 tys. zł odsetek (dwóm podmiotom). W przypadku czterech podmiotów łączna kwota wypłaconych odsetek wynosiła 18,7 tys. zł. Z wyjaśnienia Zastępcy Prezesa Zarządu NFOŚiGW wynikało, że: „(...) oprocentowanie nadpłaty przysługiwało od dnia złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty, gdyż nadpłata nie została zwrócona przez organ podatkowy w terminie 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty. Zgodnie z przepisami art. 78 § 3 pkt 3 lit. b *Ordynacji Podatkowej* oprocentowanie nadpłaty przysługuje jeżeli decyzja stwierdzająca nadpłatę nie została wydana w terminie 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty, chyba że do opóźnienia w wydaniu decyzji przyczynił się podatnik, płatnik lub inkasent (...)”. W przypadku ww. postępowań NFOŚiGW otrzymywał wydane przez GIOŚ decyzje do wiadomości.

W marcu 2013 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska poinformował Prezesa Zarządu NFOŚiGW o problemach w zakresie opłat za brak sieci w 2006 r., zaistniałych po wyrokach Trybunału Konstytucyjnego oraz NSA. W czerwcu 2013 r. NFOŚiGW wystąpił do Ministra Środowiska w celu otrzymania jednoznacznej dyspozycji w zakresie zwrotów nadpłaty za brak sieci. Odpowiedzi nie uzyskano. W wydanych w lipcu 2013 r. przez GIOŚ decyzjach dotyczących zobowiązań z tytułu opłat za brak sieci w 2006 r. określono NFOŚiGW jako adresata tych decyzji. Oznaczało to, że NFOŚiGW został potraktowany jako strona postępowania administracyjnego. W styczniu 2014 r. Prezes Zarządu NFOŚiGW przekazała Podsekretarzowi Stanu w Ministerstwie Środowiska notatkę dotyczącą problemów ze zwrotem nadpłat za brak sieci w 2006 r., wynikających z przyjętego sposobu postępowania przez GIOŚ. W lutym 2014 r. na spotkaniu w Ministerstwie Środowiska z udziałem przedstawicieli NFOŚiGW i GIOŚ ustalono, że NF dokona zwrotu nadpłat bez odsetek (do wysokości wpłat dokonanych przez podmioty). W 2014 r. dokonano zwrotu nadpłat pięciu podmiotom w łącznej wysokości 22.902,0 tys. zł (bez odsetek). W ostatecznych decyzjach GIOŚ, na podstawie których dokonano zwrotu nadpłat w 2014 r., został przywołany wyłącznie art. 77 ustawy – *Ordynacja podatkowa*.

⁵⁰ Opłaty naliczane na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 stycznia 2002 r. o *recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji* (Dz.U. z 2013 r., poz.1162).

III. Informacje dodatkowe

1. Informacje o wystąpieniu pokontrolnym i zastrzeżeniach

W wystąpieniu pokontrolnym do Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, skierowanym w dniu 15 kwietnia 2014 r., Najwyższa Izba Kontroli wnosila o:

- skuteczne działania w celu bieżącego rozliczania efektów rzeczowych i ekologicznych, osiąganych w wyniku realizacji umów dotacji i pożyczek;
- podjęcie działań zmierzających do maksymalnego wykorzystania środków zobowiązań wieloletnich;
- zapewnienie poprawności formalnej zapisu w Dzienniku dokumentów oraz kontroli bieżącej dowodów księgowych;
- zwalnianie ustępujących członków Zarządu NFOŚiGW ze świadczenia pracy po uprzednim wykorzystaniu urlopu wypoczynkowego;
- wprowadzanie na bieżąco do systemu informatycznego danych o umowach wypowiedzianych;
- doprowadzenie do całkowitego wyeliminowania opóźnień w zakresie rejestracji Wniosków;
- bieżące udzielanie odpowiedzi na pisma beneficjentów w sprawach dotyczących realizowanych umów;
- zapewnienie zgodnego z prawem wykonywania zadań przez pracowników NFOŚiGW.

W odpowiedzi na ww. wystąpienie pokontrolne, Prezes Zarządu NFOŚiGW poinformowała o podejmowanych działaniach, mających na celu realizację wniosków pokontrolnych NIK.

2. Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli w kwocie 21.651,4 tys. zł złożyły się:

- 18.679,4 tys. zł – odpowiadające kwocie wydatkowanej z naruszeniem zasad należytego zarządzania finansami;
- 2.972,0 tys. zł – kwota odpowiadająca pożytkom finansowym uzyskanym w wyniku wprowadzenia, na wniosek NIK, do umów z beneficjentami, postanowień zapewniających otrzymanie przez NFOŚiGW pożytków z tytułu odsetek od środków przekazywanych beneficjentom w formie zaliczek.

Załączniki

Załącznik 1. Wykonanie planu finansowego NFOŚiGW

Część A

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie	Plan	Plan	Wykonanie	6/3	6/4	6/5
		za okres I-XII 2012 r.	na 2013 r.	na 2013 r. po zmianach	za okres I-XII 2013 r.			
		w tysiącach złotych				%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU:							
1	Środki obrotowe, w tym:	5 003 235,8	5 226 977	6 274 486,8	6 274 486,8	125,4	120,0	100,0
1.1	Środki pieniężne	2 996 555,1	4 015 281	4 613 330,2	4 613 330,2	154,0	114,9	100,0
1.2	Należności ¹⁾	5 518 390,5	5 569 136	5 237 525,1	5 237 525,1	94,9	94,0	100,0
2	Zobowiązania, w tym:	36 545,4	32 515	59 411,2	59 411,2	162,6	182,7	100,0
2.1	- wymagalne	0	0	0	0			
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	2 251 051,2	1 670 436	1 312 766	1 228 694,2	54,6	73,6	93,6
1	Przychody z prowadzonej działalności	1 812 547,2	1 127 450	866 950	880 192,5	48,6	78,1	101,5
2	Dotacje z budżetu, w tym:	19 778,7	175 686	99 516	42 711,2	215,9	24,3	42,9
2.1	- podmiotowa	0	0	0	0			
3	Pozostałe przychody	418 725,3	367 300	346 300	305 790,5	73,0	83,3	88,3
III	KOSZTY OGÓŁEM	1 733 866,7	2 764 670	2 312 683	1 842 934,0	106,3	66,7	79,7
1	Koszty funkcjonowania	88 601,6	192 470	192 470	98 488,5	111,2	51,2	51,2
1.1	- Amortyzacja	3 359,4	5 500	5 500	3 711,3	110,5	67,5	67,5
1.2	- Materiały i energia	1 440,0	1 605	1 605	1 336,6	92,8	83,3	83,3
1.3	- Remonty	351,3	680	680	479,1	136,4	70,5	70,5
1.4	- Pozostałe usługi obce	4 742,1	5 470	6 970	4 073,0	85,9	74,5	58,4
1.5	- Wynagrodzenia, z tego:	59 264,9	59 800	59 800	59 108,5	99,7	98,8	98,8
1.5.1	- osobowe	58 082,8	58 300	58 300	57 783,0	99,5	99,1	99,1
1.5.2	- bezosobowe	1 182,1	1 500	1 500	1 325,5	112,1	88,4	88,4
1.5.3	- pozostałe		0	0	0			
1.6	- Składki na ubezpieczenie społeczne	8 290,8	8 300	8 300	8 299,5	100,1	100,0	100,0
1.7	- Składki na Fundusz Pracy	1 069,4	1 115	1 115	1 045,5	97,8	93,8	93,8
1.8	- Składki na Fundusz Emerytur Pomostowych	0	0	0	0			
1.9	- Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	0	520	520	0		0	0
1.10	- Pozostałe koszty funkcjonowania	10 083,8	109 480	107 980	20 435,0	202,7	18,7	18,9
2	Koszty realizacji zadań, w tym:	1 645 265,1	2 572 200	2 120 213	1 744 445,5	106,0	67,8	82,3
2.1	- środki przekazane innym podmiotom	1 642 930,8	2 572 200	2 117 413	1 743 887,0	106,1	67,8	82,4
3	Pozostałe koszty, w tym:	0	0	0	0			
3.1	- środki na wydatki majątkowe	0	0	0	0			
IV	WYNIK BRUTTO (II - III)	517 184,5	-1 094 234	-999 917	-614 239,8	-118,8	56,1	61,4
V	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	0	0	0	0			
1	Podatek dochodowy od osób prawnych	0	0	0	0			
2	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego	0	0	0	0			
VI	WYNIK NETTO (IV - V)	517 184,5	-1 094 234	-999 917	-614 239,8	-118,8	56,1	61,4
VII	DOTACJE Z BUDŻETU							
1	Dotacje ogółem, z tego:	19 778,7	175 686	99 516	42 711,2	215,9	24,3	42,9
1.1	- podmiotowa		0	0				
1.2	- przedmiotowa		0	0				
1.3	- celowa		0	0				
1.4	- celowa (na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące)	14 706,9	18 059	18 059	13 814,9	93,9	76,5	76,5
1.4.1	w tym: na współfinansowanie		0	0				
1.5	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne		0	0				
1.6	- celowa (na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe)	5 071,8	157 627	81 457	28 896,3	569,7	18,3	35,5
1.6.1	w tym: na współfinansowanie		0	0				
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE		0	0				

Część A cd)

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie za okres I-XII 2012 r.	Plan na 2013 r.	Plan na 2013 r. po zmianach	Wykonanie za okres I-XII 2013 r.	6/3	6/4	6/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
IX	ŚRODKI PRYZNANE INNYM PODMIOTOM	1 642 930,8	2 572 200	2 120 213	1 743 887,0	106,1	67,8	82,3
1	Środki z Unii Europejskiej przekazane dla:	0	0	0				
1.1	- jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	0	0	0				
1.2	- jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	0	0	0				
2	Dopłaty do oprocentowania odsetek od kredytów	22 534,0	39 850	29 779	25 260,2	112,1	63,4	84,8
3	Środki przekazane na realizację zadań bieżących	603 598,1	790 650	821 744	723 885,5	119,9	91,6	88,1
3.1	- dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	317 561,4	386 602	438 770	358 387,0	112,9	92,7	81,7
	z tego dla:							
3.1.1	- państwowe jednostki budżetowe;	162 177,4	235 516	316 875	256 727,7	158,3	109,0	81,0
3.1.2	- pozostałe	155 384,0	151 086	121 895	101 659,3	65,4	67,3	83,4
3.2	dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	286 036,7	404 047	382 974	365 498,5	127,8	90,5	95,4
4	Środki przekazane na finansowanie lub dofinansowanie	1 016 798,7	1 741 700	1 268 690	994 741,3	97,8	57,1	78,4
	kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych							
4.1	- jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	767 394,5	1 130 208	935 985	720 868,2	93,9	63,8	77,0
	z tego dla:							
4.1.1	- państwowe jednostki budżetowe;	99 327,5	276 811	197 567	157 433,3	158,5	56,9	79,7
4.1.2	- pozostałe	668 067,0	853 397	738 418	563 434,9	84,3	66,0	76,3
4.2	- jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	249 404,2	611 493	332 705	273 873,1	109,8	44,8	82,3
X	STAN NA KONIEC ROKU:							
1	Środki obrotowe	6 274 486,8	3 656 041	4 598 515	5 256 078,4	83,8	143,8	114,3
1.1	Środki pieniężne	4 613 330,2	2 634 955	3 585 000	4 181 351,0	90,6	158,7	116,6
1.2	Należności ¹⁾	5 237 525,1	6 328 533	5 783 220	5 347 127,4	102,1	84,5	92,5
2	Zobowiązania	59 411,2	111 963	145 000	58 492,4	98,5	52,2	40,3
2.1	wymagalne	0	0	0				

Część D. Dane uzupełniające

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie za okres I-XII 2012 r.	Plan na 2013 r.	Plan na 2013 r. po zmianach	Wykonanie za okres I-XII 2013 r.	6/3	6/4	6/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Zobowiązania wg wartości nominalnej	0	111 963	85 000	0	0	0	0
1.1	Papiery wartościowe	0	0	0	0			
1.2	Kredyty i pożyczki, w tym zaciągnięte od:	0	85 000	85 000	0	0	0	0
	- sektora finansów publicznych	0	0	0	0			
	- pozostałych	0	85 000	85 000	0	0	0	0
1.3	Depozyty	0	500	0	0			
1.4	Zobowiązania wymagalne	0	0	0	0			

Część E. Dane uzupełniające

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie za okres I-XII 2012 r.	Plan na 2013 r.	Plan na 2013 r. po zmianach	Wykonanie za okres I-XII 2013 r.	6/3	6/4	6/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzenie lub depozyt u Ministra Finansów	4 605 917,8	2 619 146	3 578 000	4 166 451,0	90,5	159,1	116,4
1.1	- depozyty overnight (O/N)	540 674,4	445 255	445 255	465 882,0	86,2	104,6	104,6
1.2	- depozyty terminowe	4 065 243,4	2 173 891	3 132 745	3 700 569,0	91,0	170,2	118,1

¹⁾ prezentowany w planie i wykonaniu stan należności obejmuje należności ogółem zgodnie z art. 400q ust.4 pkt 6) ustawy Prawo ochrony środowiska: "Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze wyodrębniają w rocznych planach finansowych - stan należności i zobowiązań na początek i koniec roku". Stan należności krótkoterminowych na początek roku wynosił 1 165 091,3 tys. zł, a na koniec 2013 r. 870 405,6 tys. zł.

Załącznik 2. Środki wydatkowane na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej — zestawienie syntetyczne

(tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie 2012 r.	PD pierwotny	PD ostateczny	Wykonanie 2013 r.	Wskaźnik 6/5	Wskaźnik 6/4	Wskaźnik 6/3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Środki NFOŚiGW na finansowanie przedsięwzięć realizowanych bez udziału środków europejskich (pożyczki, dotacje, dopłaty, środki przekazane za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa)	2 032 506,8	3 178 758,5	2 727 351,2	2 546 390,6	93,4%	80,1%	125,3%
1.1.	Finansowanie pożyczkowe	445 955,5	1 123 479,6	1 013 118,6	935 992,3	92,4%	83,3%	209,9%
1.2.	Finansowanie bezzwrotne (dotacje, dopłaty, umorzenia pożyczek, środki przekazane za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa)	1 586 551,3	2 055 278,9	1 714 232,5	1 610 398,3	93,9%	78,4%	101,5%
II.	Środki NFOŚiGW na współfinansowanie przedsięwzięć realizowanych z udziałem środków europejskich	198 743,1	516 147,5	340 259,3	246 878,8	72,6%	47,8%	124,2%
1.1.	Finansowanie pożyczkowe	95 018,6	224 992,3	137 665,5	112 831,7	82,0%	50,1%	118,7%
1.2.	Finansowanie bezzwrotne (dotacje, dopłaty, umorzenia pożyczek, środki przekazane za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa)	56 379,4	288 355,2	199 793,8	133 488,7	66,8%	46,3%	236,8%
1.3.	Wzrost salda pożyczek na zachowanie płynności finansowej projektów	45 010,8	0,0	0,0	0,0	-	-	0,0%
1.4.	Koszty krajowe programów zagranicznych (GIS)	2 334,3	2 800,0	2 800,0	558,5	19,9%	19,9%	23,9%
III.	Finansowanie ze środków NFOŚiGW ogółem (I+II)	2 231 249,9	3 694 905,9	3 067 610,4	2 793 269,4	91,1%	75,6%	125,2%
1.1.	Finansowanie pożyczkowe	540 974,1	1 348 471,9	1 150 784,1	1 048 823,9	91,1%	77,8%	193,9%
1.2.	Finansowanie bezzwrotne (dotacje, dopłaty, umorzenia pożyczek, środki przekazane za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa)	1 642 930,8	2 343 634,0	1 914 026,3	1 743 887,0	91,1%	74,4%	106,1%
1.3.	Wzrost salda pożyczek na zachowanie płynności finansowej projektów	45 010,8	0,0	0,0	0,0	-	-	0,0%
1.4.	Koszty krajowe programów zagranicznych (GIS)	2 334,3	2 800,0	2 800,0	558,5	19,9%	19,9%	23,9%
IV.	Dotacje ze środków europejskich obsługiwane przez NFOŚiGW*	2 514 191,6	3 498 004,4	2 677 920,0	2 777 828,8	103,7%	79,4%	110,5%
V.	Środki własne i powierzone na finansowanie przedsięwzięć realizowanych z udziałem środków europejskich (II+IV)	2 712 934,7	4 014 151,9	3 018 179,3	3 024 707,6	100,2%	75,4%	111,5%
VI.	Razem środki NFOŚiGW i dotacje ze środków europejskich	4 745 441,5	7 192 910,3	5 745 530,4	5 571 098,2	97,0%	77,5%	117,4%
VII.	Kredyty bankowe	403 343,0	bd	bd	bd	-	-	-
VIII.	Razem środki NFOŚiGW, dotacje ze środków europejskich obsługiwane przez NFOŚiGW oraz kredyty bankowe	5 148 784,5	7 192 910,3	5 745 530,4	5 571 098,2	97,0%	77,5%	108,2%
IX.	Rezerwa	0,0	225 766,0	0,0	0,0	-	0,0%	-
X.	Razem	5 148 784,5	7 418 676,3	5 745 530,4	5 571 098,2	97,0%	75,1%	108,2%

*) plan finansowania ze środków PO liŚ dotyczy kwot zleceń płatności NFOŚiGW do BGK, wykonanie uwzględni zwroty niewykorzystanych kwot do BGK.

Załącznik 3. Dotacyjne finansowanie przedsięwzięć

(tys. zł)

Poz.	Treść	Finansowanie bezzwrotne - łącznie ze środkami przekazanymi za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa						
		Wykonanie	PD	PD	Wykonanie	Wskaźnik	Wskaźnik	Wskaźnik
		2012 r.	pierwotny	ostateczny	2013 r.	6/5	6/4	6/3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Dotacyjne finansowanie ochrony środowiska	1 642 930,8	2 343 634,0	1 914 026,3	1 743 886,7	91,1%	74,4%	106,1%
I.a.	Przedsięwzięcia finansowane ze środków krajowych:	1 586 551,3	2 055 278,9	1 714 232,5	1 610 398,1	93,9%	78,4%	101,5%
1.	Ochrona wód	100 669,2	54 273,3	20 273,3	33 564,5	165,6%	61,8%	33,3%
2.	Gospodarka wodna	220 173,1	483 291,5	342 115,7	336 633,7	98,4%	69,7%	152,9%
3.	Ochrona klimatu i atmosfery	485 876,9	544 346,1	388 109,3	390 177,8	100,5%	71,7%	80,3%
4.	Ochrona powierzchni ziemi	143 652,7	194 616,7	187 596,7	165 444,4	88,2%	85,0%	115,2%
5.	Ochrona przyrody i krajobrazu	50 469,5	66 324,8	64 771,2	61 106,6	94,3%	92,1%	121,1%
6.	Geologia i Górnictwo	182 293,6	256 650,2	209 994,7	201 431,5	95,9%	78,5%	110,5%
7.	Monitoring Środowiska	107 625,3	105 532,7	91 753,0	89 861,4	97,9%	85,2%	83,5%
8.	Zapobieganie klęskom żywiołowym i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków	197 713,3	137 265,6	124 876,9	107 923,5	86,4%	78,6%	54,6%
9.	Edukacja ekologiczna	37 312,0	55 215,8	46 146,8	47 827,6	103,6%	86,6%	128,2%
10.	Efektywne wykorzystanie energii w przedsiębiorstwach	1 817,6	14 000,0	8 000,0	5 838,9	73,0%	41,7%	321,2%
11.	Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze	33 782,1	94 762,1	182 294,9	163 486,9	89,7%	172,5%	483,9%
12.	Umorzenia pożyczek i kredytów	25 166,0	44 000,0	43 300,0	7 101,3	16,4%	16,1%	28,2%
13.	GEKON - Generator Koncepcji Ekologicznych	0,0	5 000,0	5 000,0	0,0	0,0%	0,0%	-
I.b.	Przedsięwzięcia współfinansowanie ze środków europejskich:	56 379,4	288 355,2	199 793,8	133 488,6	66,8%	46,3%	236,8%
1.	Fundusz Spójności (projekty FS/ISPA)	19 479,6	16 965,5	16 695,0	16 812,6	100,7%	99,1%	86,3%
2.	PO IiŚ	9 222,9	64 205,3	52 767,0	41 881,4	79,4%	65,2%	454,1%
3.	Life+	22 728,0	50 474,7	50 881,7	45 898,4	90,2%	90,9%	201,9%
4.	Korekta systemowa dla przedsięwzięć ISPA/FS 2000-2006 i PO IiŚ	4 949,0	156 709,7	79 450,0	28 896,3	36,4%	18,4%	583,9%
II.	Koszty krajowe programów zagranicznych (GIS)	2 334,3	2 800,0	2 800,0	558,5	19,9%	19,9%	23,9%
III.	Rezerwa na finansowanie dotacyjne		225 766,0	0,0	0,0	-	0,0%	-
IV.	Finansowanie dotacyjne razem	1 645 265,1	2 572 200,0	1 916 826,3	1 744 445,2	91,0%	67,8%	106,0%

Załącznik 4. Środki przekazane przez NFOŚiGW za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa dla państwowych jednostek budżetowych

(tys. zł)

Poz.	Treść	Wykonanie 2012 r.	Plan ostateczny	Wykonanie 2013 r.	Wskaźnik 5/4	Wskaźnik 5/3
1	2	3	4	5	6	7
I.	Przedsięwzięcia finansowane ze środków krajowych:	260 206,1	499 083,2	412 537,1	82,7%	158,5%
1.	Gospodarka wodna	102 658,3	142 115,7	96 633,7	68,0%	94,1%
2.	Ochrona atmosfery i klimatu	928,7	49 036,0	47 318,0	96,5%	5095,2%
3.	Ochrona powierzchni ziemi	813,2	383,7	353,5	92,1%	43,5%
4.	Ochrona przyrody i krajobrazu	3 037,0	1 127,1	567,4	50,3%	18,7%
5.	Geologia i Górnictwo	1 123,9	1 252,7	1 252,7	100,0%	111,5%
6.	Monitoring Środowiska	32 541,2	29 462,0	26 810,5	91,0%	82,4%
7.	Zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków	83 175,1	85 864,2	69 368,7	80,8%	83,4%
8.	Edukacja ekologiczna	2 146,8	7 546,8	6 745,7	89,4%	314,2%
9.	Ekspertyzy i prace naukowo-badawcze	33 782,1	182 294,9	163 486,9	89,7%	483,9%
II.	Przedsięwzięcia finansowane ze środków krajowych:	1 298,8	4 269,7	1 623,6	38,0%	125,0%
1.	Life+	1 298,8	4 269,7	1 623,6	38,0%	125,0%
III.	Razem założenia do planu działalności	261 504,9	503 352,8	414 160,7	82,3%	158,4%
1.	Rezerwa do limitu określonego w planie finansowym NFOŚiGW na 2013 r.		11 089,2		0,0%	-
IV.	Razem limit z planu finansowego	261 504,9	514 442,0	414 160,7	80,5%	158,4%

Załącznik 5. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Wyszczególnienie	2012 r.			2013 r.					9:4
	Wykonanie			Plan		Wykonanie			
	Przeciętne zatrudnienie ¹⁾	Wynagrodzenia	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne na 1 etat	Przeciętne zatrudnienie	Wynagrodzenia	Przeciętne zatrudnienie	Wynagrodzenia	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne na 1 etat	
	osoby	tys. zł	zł	osoby	tys. zł	osoby	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ogółem NFOŚiGW, w tym:	532	52 121,6	8 164,4	543	58 300,0	532,0	52 464,8	8 218,2	100,7
- Zarząd	4	977,4	20 362,3	x	x	4,0	888,0	18 500,0	90,9
- Zarząd, którego akty powołania wygasły 01.01.2013 r. ¹⁾	x	x	20 362,3	x	x	0,8	335,6	37 288,9 ^{**)}	183,1
- Administracja	528	51 144,2	8 072,0	x	x	527,2	51 241,2	8 099,6	100,3

*) w przeliczeniu na pełne etaty.

**) łącznie z ekwiwalentem za niewykorzystany urlop.

Dane dotyczą wyłącznie wynagrodzeń osobowych, bez rezerw na nagrodę roczną dla członków Zarządu i pieniędzy dla pracowników, bez odprawy pieniężnej w związku z likwidacją stanowiska pracy.

wynagrodzenia osobowe 2013 r. (tys. zł)	57 783,0
rezerwa na nagrody pieniężne i roczne, aktualizacja rezerwa przyszłe świadczenia pracownicze oraz odprawa w związku z likwidacją stanowiska pracy - w ciężar kosztów 2013 r.	5 318,2
	52 464,8

¹⁾ Kwota wypłat dla Członków Zarządu, których akty powołania wygasły 01.01.2013 r. obejmuje (tys. zł):	335,6
- wynagrodzenie za okres wypowiedzenia 01.01.2013 r. - 30.04.2013 r.	242,6
- ekwiwalent za 95 dni niewykorzystanego urlopu	93,0

Załącznik 6. Środki europejskie – dotacyjne finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej

(tys. zł)

Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2012 r.	PD pierwotny	Plan ostateczny	Wykonanie 2013 r.	Wskaźnik 6/5	Wskaźnik 6/4	Wskaźnik 6/3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	PO liŚ, NMF i MF EOG	2 199 486,6	2 876 757,4	2 414 055,0	2 506 901,5	103,8%	87,1%	114,0%
1.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko*	2 191 479,9	2 865 150,4	2 402 448,0	2 506 901,5	104,3%	87,5%	114,4%
1.1.1.	<i>Priorytet I</i>	1 330 605,2	1 600 000,0	1 300 000,0	1 333 578,4	102,6%	83,3%	100,2%
1.1.2.	<i>Priorytet II</i>	173 065,7	407 437,4	272 448,0	292 727,1	107,4%	71,8%	169,1%
1.1.3.	<i>Priorytet III</i>	197 101,6	327 713,0	300 000,0	320 709,1	106,9%	97,9%	162,7%
1.1.4.	<i>Priorytet IV</i>	209 047,2	180 000,0	180 000,0	185 032,2	102,8%	102,8%	88,5%
1.1.5.	<i>Priorytet IX</i>	281 660,2	350 000,0	350 000,0	374 854,7	107,1%	107,1%	133,1%
1.2.	Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego	8 006,7	11 607,0	11 607,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%
2.	Środki europejskie - ewidencja pozabilansowa	313 679,0	619 747,0	262 965,0	270 270,1	102,8%	43,6%	86,2%
2.1.	<i>ISPA/Fundusz Spójności</i>	313 679,0	619 747,0	262 965,0	270 270,1	102,8%	43,6%	86,2%
3.	Pozostałe środki europejskie - ewidencja bilansowa	1 026,0	1 500,0	900,0	657,1	73,0%	43,8%	64,0%
3.1.	<i>EFP PHARE</i>	707,1	900,0	900,0	657,1	73,0%	73,0%	92,9%
3.2.	<i>EFP SIDA (BITS)</i>	318,9	600,0	0,0	0,0	-	0,0%	0,0%
4.	Razem środki europejskie obsługiwane przez NFOŚiGW (1+2+3)	2 514 191,6	3 498 004,4	2 677 920,0	2 777 828,8	103,7%	79,4%	110,5%

*) wykonanie uwzględnia zwroty niewykorzystanych przez beneficjentów kwot do BGK.

**Załącznik 7. Wyплаты na finansowanie zadań wskazanych przez Ministra Środowiska w latach 2011–2013
– łącznie z wydatkami na inwestycje w parkach narodowych oraz leśnictwie**

(tys. zł)

Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2011 r.	Wykonanie 2012 r.	Wykonanie 2013 r.
1.	Finansowanie budowy zbiorników wodnych, w tym:	317 327,9	222 126,7	325 883,1
1.1.	Budowa zbiornika wodnego Świnna Poręba	199 048,0	114 015,0	240 000,0
2.	Państwowa Służba Hydrologiczno - - Meteorologiczna	58 185,2	70 793,6	62 290,9
3.	Państwowy Monitoring Środowiska (bez PSHM)	34 264,6	35 192,7	27 419,4
4.	Zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków	183 869,4	182 986,2	108 074,4
5.	Finansowanie robót likwidacyjnych i rekultywacyjnych w górnictwie siarki	55 000,0	32 208,5	31 115,6
6.	Wsparcie realizacji Polityki Ekologicznej Państwa przez Ministra Środowiska	22 474,8	34 075,2	167 928,4
7.	Współfinansowanie programów pomocowych	13 503,5	29 821,8	52 403,7
8.	Ochrona przyrody, inwestycje w parkach narodowych, leśnictwo	58 303,9	47 389,5	40 039,8
9.	Inne (zadania zgłoszone przez Ministra Środowiska z Edukacji Ekologicznej dotyczące przedsięwzięć informacyjno-edukacyjnych)	389,7	0,0	5 279,4
10.	Geologia, w tym:	114 271,7	137 347,3	133 090,4
10.1.	Państwowa Służba Hydrogeologiczna	37 384,1	45 392,9	47 066,0
10.2.	Państwowa Służba Geologiczna	48 800,4	58 765,9	86 023,0
11.	Wspieranie systemu ocen wpływania na środowisko	534,3	3 245,0	2 231,6
12.	Razem finansowanie przedsięwzięć	858 125,0	795 186,6	955 756,6
13.	Finansowanie dotacyjne NFOŚiGW ogółem	1 248 421,1	1 645 265,1	1 744 445,5
14.	Udział finansowania przedsięwzięć w dotacjach ogółem	68,7%	48,3%	54,8%

Załącznik 8. Kalkulacja oceny końcowej NFOŚiGW

Oceny wykonania budżetu państwa – wykonania planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dokonano stosując kryteria⁵⁵ oparte na wskaźnikach wartościowych, opracowanych przez NIK i opublikowanych w *Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2013 roku*⁵⁶.

Przychody (P): 1.228.694,2 tys. zł	Koszty (K): 1.842.934,0 tys. zł
Wyплаты pożyczek (Wpoż):	1.048.823,9 tys. zł
Razem koszty i wypłaty pożyczek:	K+ Wpoż: 2.891.757,9 tys. zł
Łączna kwota:	G = P+K+Wpoż = 4.120.452,1 tys. zł
Waga kosztów i wypłat pożyczek w łącznej kwocie:	Wk = (K+Wpoż) : G = 0,7018
Waga przychodów w łącznej kwocie:	Wp = P : G = 0,2982

Nie stwierdzono nieprawidłowości w przychodach.

Ocena cząstkowa przychodów – pozytywna (5)

Nieprawidłowości w wypłatach pożyczek i kosztach łącznie: 18.679,4 tys. zł, tj. 0,6% wypłat pożyczek i kosztów ogółem, dotyczyły:

- 18.314,6 tys. zł – kwota wypłat pożyczek udokumentowanych dowodami księgowymi, sporządzonymi na podstawie nierzetelnie przeprowadzonej kontroli formalno-rachunkowej dokumentów finansowo-księgowych stanowiących podstawę rozliczenia umów;
- 218,9 tys. zł – kwota wydatków (wypłaty dotacji) udokumentowanych dowodami księgowymi, sporządzonymi na podstawie nierzetelnie przeprowadzonej kontroli formalno-rachunkowej dokumentów finansowo-księgowych stanowiących podstawę rozliczenia umów;
- 93,0 tys. zł – wydatek niegospodarny i niecelowy w wyniku zwolnienia ze świadczenia pracy członków byłego Zarządu NFOŚiGW przed upływem terminu rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron z pominięciem konieczności wykorzystania urlopu wypoczynkowego, co skutkowało wypłaceniem ekwiwalentu za nie wykorzystany urlop;
- 52,9 tys. zł – wydatek niegospodarny i niecelowy w wyniku oddelegowania pracownika NFOŚiGW do świadczenia pracy na rzecz Ministra Środowiska, co skutkowało poniesieniem wydatków na jego zatrudnienie (płace wraz z nagrodami i wszystkimi innymi obciążeniami).

Ocena cząstkowa kosztów i wypłat pożyczek – pozytywna (5)

Powyzszą ocenę obniżono o 2 punkty z uwagi na nieskuteczne funkcjonowanie mechanizmów kontroli zarządczej, skutkujących ww. nieprawidłowościami jak również wprowadzeniem do ksiąg rachunkowych dowodów księgowych z błędnymi datami dowodów lub operacji gospodarczej na łączną kwotę 411,5 tys. zł. Przy obniżeniu oceny uwzględniono również fakt nierozliczania, w terminach określonych w umowach o dofinansowanie, uzyskanych efektów rzeczowych i ekologicznych.

Wynik końcowy $W = 5 \times 0,2982 + 3 \times 0,7018 = 1,4910 + 2,1054 = 3,5964$

Ocena końcowa – pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości (3,6).

⁵⁵ <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/standardy-kontroli-nik/>

⁵⁶ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/analiza-budzetu-panstwa/>

Załącznik 9. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Komisja Finansów Publicznych
8. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Sejmowa Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
10. Sejmowa Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
11. Minister Finansów
12. Minister Środowiska
13. Minister Infrastruktury i Rozwoju
14. Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej